

Народная Воля

ФОТАФАКТ

Як у сярэднявеччы Сям'я 20 гадоў живе ў зямлянцы

Тамара Байкова і яе муж Юрый пражылі ў зямлянцы ў лесе недалёка ад беларускай вёскі Юхновчы, на самай мяжы з Расіяй, каля 20 гадоў. Яны адправіліся шукаць часця ў глухі кут Беларусі амаль адразу пасля развалу СССР, спадзеючыся, што іх справы пойдуць угару і часова зямлянка з часам ператворыцца ў вялікі прыгожы дом, які можна будзе пакінуць дзецям. Аднак няма нічога больш пастаяннага, чым часовае. І хоць гаспадарка за 20 гадоў разраслася на крайнія меры настолькі, што Тамара і Юрый могуць самі забяспечваць сябе прадуктамі, мары аб доме засталіся толькі марамі.

Зімовы побыт сям'і Байковых — у фотарэпартажы агенцтва Reuters.

ГАЗЕТА—ЧЫТАЧЫ

Толькі сёння і заўтра

Так, толькі сёння і заўтра можна аформіць падпіску на «Народную Волю», з тым каб атрымаваць газету з 1 лютага. У каго была падпіска толькі на студзень — не спазніцеся зазірнуць на пошты ці ў любы спецыялізаваны падпісны пункт.

Вы — з «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

СОЛИДАРНОСТЬ

Хочу вступіцца...

Евродепутат Марек Мигальский, які стаў ініцыятаром кампаніі солідарнасці з двума палітычнымі заключенымі — Дмитрием Дашкевичем і кандыдатам у прэзідэнты на выбарах 2010 г. Николаем Статкевичем, абярнуўся да Міністэрства інаштранных дел з просьбай дазволіць яму вступіцца з гэтымі опазіцыянерамі ў месцах заключэння.

Депутат Еўрапейскага парламента падчэркнуў, што яўляецца заместіцелем члена Дэлегацыі Еўропарламенту па адносінах з Беларуссю і краіне заінтэраваная ў гэтай сітуацыі. Ён адзначыў, што палітычныя заключеныя ў Беларусі стаяць у сапраўды цяжкіх умовах. Г-н Мигальский адзначыў, што хоча вступіцца з заключенымі ў месцах заключэння, а такжэ паглядзіць на іх сапраўды цяжкія ўмовы. Г-н Мигальский адзначыў, што хоча вступіцца з заключенымі ў месцах заключэння, а такжэ паглядзіць на іх сапраўды цяжкія ўмовы.

ХТО КАГО?

Упіраюцца...

Пару тыдняў таму старшыня ўрада Міхаіл Мясніковіч агучыў прапановы па аптымізацыі структуры, колькасці і функцый дзяржаўных органаў. Але не так лёгка будзе скараціць уплывовыя ведамствы. Некаторыя ўжо выказалі нягэду.

Нагадаем, што прапанова ўрада наступная:
— функцыі Міністэрства гандлю мяркуецца размясціць паміж Мініканомікі, Міністэрства замежных спраў і іншымі ведамствамі;
— Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі ліквідаваць, перадаўшы яго функцыі Міністэрству будаўніцтва і архітэктуры;
— Міністэрства па падатках і зборах уключыць у структуру Мінфіна.

Мінадукацыі, Нацыянальнай акадэміі навук, Мініканомікі і галіновымі міністэрствамі. Аднак з гэтым не згодны сам старшыня ўрада, і зараз Дзяржкамнавукі адстойвае мэтазгоднасць свайго існавання перад Адміністрацыйнай прэзідэнта.
У сваю чаргу, ужо вядома, што супраць прапановы прэм'ер-міністра ўзбуталася Міністэрства па падатках і зборах. Ведамства не хоча далачыцца да Мінфіна і лічыць неабходным захаваць існуючы самастойны статус міністэрства.

Аб гэтым заявіў першы намеснік міністра **Сяргей Налівайка**. «Мы лічым, што ў самастойным статусе міністэрства будзе працаваць больш прадуктыўна і эфектыўна, — сказаў намеснік міністра. — На працягу апошніх гадоў усё дэдазьяна міністэрству заданымі выканавання і перавыканавання. Акрамя таго, выключэнне падатковай службы ў самастойнае міністэрства адбывалася не спонтанна, а з улікам аб'ектыўнай рэальнасці, мэтазгоднасці такога рашэння. Калі нават казаць пра такія пераўтварэнні, то, на мой погляд, вельмі нудна абраны момант. Цяпер ідзе гаворка аб скарачэнні дзяржапарату, і нам прыйдзе скарачаць значную

колькасць. Тонка наладжаная сістэма і так будзе перажываць змены. І гэты шлях трэба праіць так, каб не страціць у якасці прадстаўлення паслуг, у якасці тых функцый, якія мы выконваем. Страціць і разбурыць вельмі лёгка, значна цяжэй ствараць. Таму нам трэба хоць бы без страты якасці, без страцці ў эфектыўнасці выканання ўскладзеных функцый праіць скарачэнне... Таму, на наш погляд, міністэрства адназначна павінна знаходзіцца ў тым стаўленні, у якім яно сёння. Такая праца будзе больш эфектыўнай, пясменнай і канструктыўнай».

ДАРЭЧЫ

Гадзіннік Мясніковіча падаткавікоў не зацікавіў

Нагадаем, што ў канцы мінулага года грымнуў скандал, звязаны з коштам гадзінніка старшыні Савета міністраў Міхаіла Мясніковіча. Журналісты сфатаграфавалі старшыню ўрада і потым высветлілі, што гэты гадзіннік, як у яго, у магазіне швейцарскіх гадзіннікаў на сталічнай вуліцы Камсамольскай каштуйе... больш за 37 тысяч долараў. Дзеля праўды скажам, што ў Еўропе

яны дзешавейшыя — 25—30 тысяч. Але ці зарабляе старшыня беларускага ўрада столькі, каб насяці на руду сапраўднае багацця?

Адкажу на гэтыя пытанні так і няма. Падаткавікоў інфармацыя журналістаў не зацікавіла. «Асабіста я гэты гадзіннік не бачыў і не магу нічога сказаць — дарагі ён ці не. Мо-жаце мой сфатаграфаваль, калі кагосьці цікавіць, — гадзіннік «Прамень», якому ўжо 25 гадоў. Я іх таксама не дэкараваў нідзе!» — так на нядаўняй прэс-канферэнцыі адказаў на пытанне пра гадзіннік Мясніковіча начальнік галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання фізічных асоб Міністэрства па падатках і зборах **Міхаіл Расолька**.

ЧУЛІ?

Жыхары спаленай вёскі шукаюць справядлівасць

Пяць жыхароў спаленай вёскі Паўлавічы, што ўвайшла ў склад Першамайскага раёна Віцебска, у пошуках справядлівасці звярнуліся ў пракуратуру, суд і да гарадскіх чыноўнікаў.
Прычынам шукаць справядлівасці выказалі гатоўнасць толькі пяць з дзевяці пацярпелых. Алена Каравіна кажа, што іншыя не тое што зусім не вераць у перспектыву гэтай справы, але папросту не ў стане з-за свайго ўзросту хадзіць па інстанцыях.
Нагадаем: летась 1 снежня на ўскраіну горада спалілі вёску Паўлавічы. Усё адбылося на вачах людзей.
Алена Каравіна, Мікалай Голубевіч, Георгій Лабачовіч, Таццяна Уліціна і Андрэй Салаўёў аб'ядналі свае намаганні супраць тых, хто аддаваў загады паліць пабудовы. Каб паўнаўартасна звяртацца ў дзяржаўныя структуры, яны падрыхтавалі ўсе неабходныя дакументы, у тым ліку даведкі аб уплаце падаткаў на нерухомасць, на зямлю і г.д.
Зварот у пракуратуру Віцебска з просьбай расследаваць ганейны выпадак падані таксама праваабаронцы. Адтуль яны атрымалі фармальную адліску (маўляў, гэты не вашы дамы палілі, вы не маеце да справы ніякага дачынення), але зварот у Генеральную пракуратуру меў станоўчы вынік — праваабаронцаў запэўнілі, што сітуацыю разгледзяць на месцы па сутнасці. У выніку Мінск усё ж такі даручыў

пракуратуры Першамайскага раёна Віцебска высветліць, наколькі законна дзейнічалі прадстаўнікі гарадскіх улад.
Алена Каравіна шчыра прызналася «Народнай Воляй», што не надта верыць у поспех:
— Мы вырашылі дабівацца хаця б кампенсацыі за нашу знішчаную маёмасць. Мы не вельмі ве-

рым у поспех, бо самі ж улады і парушылі ўсё што толькі можна было, а мы ім на іх жа і скардзімся. Але ўсё ж спадзеёмся на лепшае. Ва ўсялякім разе трэба дабіцца, каб з іншымі такіма не адбылося. Трэба зрабіць вынісны з нашай трагедыі. І чыноўнікі павінны ведаць, што за ўсё свае дзеянні дзвядзятка адказаць.

«Народная Воля» падрабязна распавядала пра той дзікі выпадак на старонках газеты. Публікацыя выклікала шмат водгукў. Рэакцыя чытачоў была даволі эмацыянальнай. Мы будзем сачыць за тым, які будзе далей развіццё падзеі.

Любоў ЛУНЁВА.

ПАД ГРАДУСАМ

Маразы будуць мацней

Уранку нядзелі, 27 студзеня, у Віцебску чакаецца да 29 градусаў ніжэй за нуль, у Мінску і цэнтры краіны — мінус 24.

Сіноптыкі прагназуюць, што моцныя маразы затрымаюцца прыкладна да наступнага чацвяргая, 1 лютага. Раней абяцалася, што яны аслабнуць трохи раней. Кі прагназуюць сіноптыкі, мінімальныя тэмпературы наступных сямі дзён у Гомелі і Магілёве дасягнуць мінус 24, у Гродне — 21 градус марозу, у Брэсце — 18 градусаў ніжэй за нуль.

ГУЧНЫЯ СПРАВЫ

Кіраўнік Следчага камітэта Валянцін Шаеў учора правёў першую прэс-канферэнцыю.

У справе Піліпца хутка паставяць кропку

Тагачаснага старшыню Гомельскага гарвыканкама **Віктара Піліпца** ўзялі пад варту яшчэ ў верасні мінулага года. Як паведамыла раней «Народная Воля», чыноўніка падазравалі ў махінацыях з кватэрамі — ён дапамагаў знаёмым і родным набываць жылплошчу па коштах, у шмат разоў ніжэйшых за рынчаныя. Вядома, што разам з былым «мэрам» за краты трапілі чатыры яго калегі з гарвыканкама і шэраг іншых асоб.

«У якасці падазронах і сведкаў да справы прыцягнуты некаторыя сваякі і знаёмыя Піліпца, — паведамыў «Народнай Воляй» Валянцін Шаеў. — Паўня затрымкі ў гэтай справе звязаны толькі з тым, што Следчы камітэт правярае, як размяркоўвалася жыллё, што будавалася па дзяржапраграме ў 2010—2011 гадах. Ніхкіх цяжкасціў з гэтай справай няма».

Вядома, што Піліпец зараз знаходзіцца пад вартай, а вось дзе канкрэтна яго ўтрымліваюць,

старшыня Следчага камітэта паведамыць адмоўна.

«Я не думаю, што гэтая інфармацыя важная, таму не буду адказваць на гэтыя пытанні», — адказаў Шаеў.

Маці двух памерлых дзяцей дагэтуль не знайшлі

Перад Новым годам беларусаў шакавала страшная навіна аб тым, што ў звычайнай салігорскай кватэры знайшлі трупы двух непаўнагадовых дзяцей. А вось маці гадзівала хлопчыка і трохгадовай дзячынкі бяспледна знікла. Журналісты прадставілі адразу некалькі версій, сярэд якіх была інфармацыя і аб тым, што жанчыну маглі выкраці.

«Жанчыну дагэтуль не знайшлі, і асноўная версія зараз у тым, што менавіта яна здзейсніла забойства, — распавёў кіраўнік Следчага камітэта. — Зараз мы расследуем ча-

тыры падобныя справы. Між тым ніякіх агульных тэндэнцый, якія сведчылі б аб тым, што ў грамадстве адбываецца незразумелая праціса, мы не знаходзім. Вядома, што нагодамі для злачынства сталі сямейныя канфлікты.

У трох выпадках мы маем сведчанні таго, што маці пактавалі на розныя формы псіхоза і звярталі да ўрачоў-псіхіятраў. А ў адным — маці нават мела дыягназ «актыўная шызафрэнія».

Кацарэнка вінен мільёны

Хутка, верагодна, будзе пастаўлена кропка і ў гучнай справе старшыні Назіральнага савета ААТ «Тэхнабанк» Уладзіслава Кацарэнкі. Па даных Следчага камітэта, за пяць з паловай гадоў ён правёў незаконных фінансавых аперацый на суму 416,9 мільярда рублёў. Пры гэтым банкір недаплаціў падаткаў на суму каля 7 мільярдаў рублёў. Па крайняй меры з такімі разлікамі Следчы камітэт рытуе справу да перадачы ў суд.

Марыя МАЛЕВІЧ.

РЭХА КАНФЛІКТУ

Ад рэдакцыі

Чытачы, напэўна, не забылі нашу публікацыю ад 19 кастрычніка 2012 года «Ці адноўць Васіля Якавенку ў шэрагах Саюза беларускіх пісьменнікаў?». У памяці застаецца гучны канфіліт паміж кіраўніцтвам саюза і старшынёй рэвізійнай камісіі Васіліем Якавенкам. Ніхто і падумаць не мог, што тыя, хто павінен моцай усяго свайго таленту адстойваць дэмакратыю, свабоду слова, выключачь са складу СБП таго ж прынцыповага і ваюўчага В.Якавенку. За ягонае аднаўленне ў складзе саюза падпісалі і паддалі хадзіўчца вядомыя літаратары і навукоўцы: Сцяпан Лаўшук, доктар філалагічных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі, Леанід Яўменаў, пэат, доктар філасофскіх навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі, Арсень Ліс, доктар філалагічных навук, лаўрэат Дзяр-

жаўнай прэміі, Адам Мальдзіс, доктар філалагічных навук, прафесар, Аляксей Рагуля, прафесар культуралогіі, выдатнік нафеднай асветы, Лідзія Савік, прафесар кафедры беларускай філалогіі БДУ культуры, Анатоль Верабей, кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры беларускай літаратуры і культуры БДУ, Уладзімір Паўлаў, пэат, празаік, перакладчык, сакратар СПБ у 1980-я гады, Уладзімір Дамашэвіч, пісьменнік, лаўрэат літаратурнай прэміі імя І.Мележа, Ніна Загорская, пэатэса, драматург, Галіна Каржанеўская, пэатэса, драматург, крытык, Лідзія Арабей, пісьменніца, літаратурнаадукацыя, кандыдат філалагічных навук, Сяргей Панізын, пэат, перакладчык, Іван Пташніцаў, пісьменнік, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі імя Я.Коласа...

І вось у адказ на тую публікацыю ў рэдакцыю прыйшоў ліст за подпісам выканаўчага сакратара ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў" С.А.Паўкштэла. У ім, праўда, ні слова пра хадзіўчца паважаных пісьменнікаў, адно паведамляецца, што разгледзены заяву В.Якавенкі аб аднаўленні яго ў саюзе і... Няма сэнсу пераказваць далейшы змест ліста, лепш, шануюны чытачы, прачытайце, тым больш што аб гэтым просіць яго аўтар. Прачытайце каментарый В.Якавенкі, які ён зрабіў пасля таго, як рэдакцыя азнаёміла яго з лістом С.А.Паўкштэла.

Рэдакцыя газеты "Народная Воля" не лічыць мэтазгодным быць суддзёй у канфілікце, што зацягнута, але чытачы будзь прайнфармаваны пра яго канчатковыя вынікі.

Азнаёмце чытачоў...

Сп.Сярэдзічу І.П.

Паважаны Іосіф Паўлавіч! У сувязі з лістом ад 26 лістапада 2012 г. (№01-08/190) і публікацыяй у Вашай газеце за 19 кастрычніка г.г. «Ці адноўць Васіля Якавенку ў шэрагах Саюза беларускіх пісьменнікаў?» паведамляем, што 28 лістапада адбылося пасяджэнне Рады ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў", на якой была разгледжана заява В.Л.Якавенкі аб аднаўленні яго ў шэрагах ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў".

На пасяджэнні Рады ГА "СБП" прысутнічалі 22 сябры Рады (з 35-і): Б.Сачанка (старшыня Рады), А.Пашкевіч (першы намеснік старшыні), Э.Акулін (намеснік старшыні), члены Рады В.Акса, У.Арлоў, І.Бар-

дановіч, А.Бароўскі (старшыня Гомельскага абласнога аддзялення ГА "СБП"), Г.Бураўкін, А.Вярцінскі, Г.Далдоеў, Л.Дранько-Майсюк, Г.Дубянецкая, А.Жук, В.Жыбуль, С.Законнікаў, В.Зубнак, Г.Каржанеўская, І.Мельнічук (старшыня Брэсцкага абласнога аддзялення ГА "СБП"), У.Някляеў, А.Разанаў, М.Скобля і К.Цірка.

Оскар Марыкс — гоноар Беларусі

Народны мастак Беларусі Оскар Марыкс быў аддана загаханы ў тэатр, меў да яго асаблівае пачуццё, якое на працягу ўсяго жыцця натхняла майстра на эксперыменты.

Марыкс не быў этнічным беларусам — у яго славацкія карані. Між тым за сваё доўгае і плённае творчае жыццё ён палюбіў нашу краіну і стварыў шмат цудоўных вобразаў зямлі, якая стала яго другім домам. "Марыкс прысутнічаў на кожным спектаклі, на кожнай рэпэтыцыі, — выказалася дырэктар Музея гісторыі тэатральнай і музычнай культуры Беларусі Зінаіда Кучар падчас прэзентацыі альбома, прысвечанага класіку беларускай сцэнаграфіі. — Займаючыся пастаноўкай аднаго і таго ж спектакля ў другім тэатры, ён не паўтараўся ніколі. Гэта чалавек, які стварыў новае разуменне сцэнаграфіі".

Спраўды, Оскар Марыкс першым у Беларусі асоўю трохмернае выяўленчае дэкарацыі. Можна сказаць, што гэтая тэхналогія была прадобразам сучаснага 3D. Дарчы, першым варыянтам трохмернага спектакля была пастаноўка "Кастусь Каліноўскі". Выхад і прэзентацыя альбома "Оскар Марыкс" (аб творчым шляху занага тэатральнага мастака Беларусі) прымеркаваны да дваццатгоддзя ўсталявання дыпламатычных адносін паміж Славацкай Рэспублікай і Беларуссю. Такім чынам альбом аб першым беларускім сцэнаграфіце стаў своеобразным падарункам беларускаму народу.

Воляга КУЗЬМІНА.

Перакулены свет Парнаса, альбо Чаму я спадзяюся на аднаўленне ў шэрагах Саюза беларускіх пісьменнікаў

Дзіўны адказ пераслала "Народнай Воля" выканаўчы сакратар ГА "Саюз беларускіх пісьменнікаў" С.А.Паўкштэла. Каб чытачам было больш зразумела, як разгледзена мая просьба аб аднаўленні ў шэрагах Творчага Саюза, дазваляць мне згадваць усё па парадку.

Іншымі прысутнымі тут герачына і мужа выносілі з Дома літаратара партрэты шануюных пісьменнікаў-класікаў, а мяне там не было...

Устрымаюся параўноўваць яе з інквізіцыяй, адно адзінадушна здзіўляла. Між тым згадваюся выпадка... Калі ў сярэдзіне 1970-х пасля кандыдацкага тэрміну мяне прымаўлі ў партыю, рэдактар тоўстага літаратурнага часопіса "Польмя", дзе я тады працаваў, патрабаваў ад мяне пакажца, а іншымі словамі — узяць на сябе віну, у тым, у чым я ніякай правіны не меў. Чалавек складаны, заха-

рактараны, К-ка проста гатовы быў мяне зламаць, каб паказаць, што ён у нацеце на мяне не памыляўся. У аснову ж канфілікту легла непаразуменне — шельма В-гн вынес на людзі рэдакцыйную тэйну пра востры крытычны матэрыял, а не ў газеце "Новы час", скажам. Яшчэ патлумачу ў дадатак: "д'ябал" у загаловку не канкрэтная асоба, як то нехта хоча ўспрымаць і ўспрымае, а метафара, бо гавораць жа: адшукаць і дзе сабакка закапаны. І сабакка — не чалавек.

Выступлюа жа А.Пашкевіч, які і раней (на пасяджэннях Рады і пасяджэнні "Польмя", а той катэгорычна выступае супраць майго прыёмі, вядома, тыя, хто засядаў, былі ягонымі сябрамі ці аўтарамі. Сакратар партбіюро А.Кулакоўскі не мог дамагацца ў спрэчках расшыя, ён, праўда, быў на мам ба-ба. Чакалі прыходзі ўжо на другое пасяджэнне) мудрага чалавека — І.Шамякіна. Той, нарэшце, прыйшоў, акунуў усю позірк вешчына і сказаў, як звычайна: "Вось што... Гутарыў я з адным вядомым партыйцам, пераказваю літаратurna ягоныя словы. Калі б на заводзе ў партыю прымаўлі рабочага, а начальнік цэха быў супраць, то, пэўна, яго не прынялі б. Так варта рабіць і тут".

Дзіўна, але і пасля выказвання вешчына партбіюро не прыняла рашэння — большасць утрымлівалася. Расшэнне прыняў шод, а той выпадак мне яскрава засведчыў, наколькі залежны наш брат-пісьменнік ад літаратурных газет і літаратурных часопісаў, ад яе ўладароў-рэдактараў. Надрукаванца важна, каб чытачы бачылі ведалі, а калі даць зьявіць і ганароў... Прывёў гэты прыклад нездарма, бо сёння Саюзам беларускіх пісьменнікаў кіруюць рэдактары, яны ж і ўплываюць на раду і маніпулююць ёю, чакі кожны з радаўцаў часам не вядуць, адно ўсёдамаляе, адно дзейнічае па прыныце хаўруса, спадкава спланаванага тыя, хто зверку.

Дзіўна, але і пасля выказвання вешчына партбіюро не прыняла рашэння — большасць утрымлівалася. Расшэнне прыняў шод, а той выпадак мне яскрава засведчыў, наколькі залежны наш брат-пісьменнік ад літаратурных газет і літаратурных часопісаў, ад яе ўладароў-рэдактараў. Надрукаванца важна, каб чытачы бачылі ведалі, а калі даць зьявіць і ганароў... Прывёў гэты прыклад нездарма, бо сёння Саюзам беларускіх пісьменнікаў кіруюць рэдактары, яны ж і ўплываюць на раду і маніпулююць ёю, чакі кожны з радаўцаў часам не вядуць, адно ўсёдамаляе, адно дзейнічае па прыныце хаўруса, спадкава спланаванага тыя, хто зверку.

Я між тым не анёл, мог і памыліцца, калі выступіў у друку з істотным прэтэнзіямі да таго ці іншага, адно "абваргаць" самага сябе, як таго чужы аўтары ліста ў рэдакцыю, не буду. Гэта павінен быў зрабіць у законным парадку той, на каго я ўзвёў "пак-

лёп". А не зрабіў (ані ў друку, ані на з'ездзе), то і не перакладвай на мяне свой пачэсны абавязак. Рада ж на апошнім сваім пасяджэнні дамагалася ад мяне публічнага пакаяння, і я, сябры дарогія, шануюныя мае пабрацімы, каюся. І вось у чым:

1. Далібог не хапіла сіл дамагацца ад вёрткага і неадэкватнага кіраўніка саюза справядзачы аб фінансавай і арганізацыйнай дзейнасці і разам з тым ургаўляваць пытанне з падпарадкаваннем яго Статуту СБП.

2. Каюся, што надрукаваў артыкул "Дзе схаваны д'ябал..." у "Варожым" раздзе СБП шотдзённіку "Літаратура і мастацтва", а не ў газеце "Новы час", скажам. Яшчэ патлумачу ў дадатак: "д'ябал" у загаловку не канкрэтная асоба, як то нехта хоча ўспрымаць і ўспрымае, а метафара, бо гавораць жа: адшукаць і дзе сабакка закапаны. І сабакка — не чалавек.

3. Пэўна ж у тым яка с каюся, што не прасачыў і не прымусяў кіраўніка саюза своечасова выказаць рашэнне Рады, прынятае ўлетку 2008 года, аб стварэнні (з сяброў ліквідаванага Беллітфонду) новай арганізацыі — правале-раемніцкі, каб атрымаць законны грошы ад продажу Дома творчасці "Слэч" у суме 1,5 млн долараў. Заяўку ў ліквідатыўную камісію не была пададзена, тэрмін разлікаў даўно мінуў, грошы лягнулі.

4. Прыміце, урэшце, маё пакаяне і ў тым, што не прапанавалі рэвізійнай камісіі СБП аб'ясціць аб сваім самароспуску ў сітуацыі, калі высілкамі самаздаволенанага кіраўніцтва і Рады яна, уласна, была ператворана ў рудыментарны орган, зусім непатрэбны. Вось калі мы злучым ся і сапракый — тады будзь і а'бавечкі цэлы, і ваўкі сыты!

5. Таму і даводзіцца кажца, што не абышоў кучу г...на, а падключыў да вышннена абставін дзяржаўныя органы.

Каюся, і няхай мя даруецца! Нямай даруецца радзе, што закахай лаўчана і прываратна яна выключыла са складу Саюза беларускіх пісьменнікаў чалавека, які больш чым хто д'ябў пра саюз! Як вядома, пісьменнікі чакваюць перамен у грамадстве, і рана ці позна, але яны з'являюцца. Вось толькі страчанае літаратурнымі творцамі ў складаных абставінах жыцця і выхваанна субленне больш не вернецца. Застаюся пры сваім перакананні і спадзяюся на вырашэнне справядліваасці: аднаўленне ў Саюзе беларускіх пісьменнікаў.

Васіль ЯКАВЕНКА.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Андрэй Гайдукоў сустрэўся з адвакатам

Цікава, чым скончылася дзіўная крымінальная справа па артыкуле «Здрада дзяржаве, убуджанае супраць клопца, які працаваў звычайным рабочым на "Нафтне»». Шчыра кажуць, а ніяк не магу зразумець такую бяспуднасць. Ну які дзяржакарты мог выдаць просты рабочы?

Міхаіл Васілевіч, г.Мінск.

Справа, пра якую піша наш чытач, не толькі не скончылася, але набірае абароты. Днямі Андрэй Гайдукоў сустрэўся з адвакатам у следчым ізалятары КДБ у Мінску. Па словах яго маў Вольгі Гайдукавай, трымаецца клопца нармальна, выглядае добра, са здароваю проблем не мае, атрымаў пасля ад рудных.

Па авестках маё, ніякіх следчых дзеяўнці з мя сянам у апошні час не праводзіцца. Яна кажа, што пазіцыя Андрэя не мяняецца — ён не прызнае сваёй віны.

У той жа час следства ніякай бяспуднасці ў сітуацыі не бачыць. 23-гадова Гайдукоў абінаваачыцца ў здрадзе дзяржаве ў форме вядзення агеатурнай дзейнасці.

— У яго сваё меркаванне, ён у апаліцы. Гэта ўсе, а якая віна? Ніхто з нашага блізкашага атачэння і наогул ніко ў разважаннях людзей, павяршы, у гэта не верыць, — гаворыць маці Андрэя. — Гэта проста смешна. Але што там "ляпачы", мы не ведаем. Віну сваю ён не прызнае і не прызнае. Мы, бацькі, не сумняваемся ў тым, што ён не вінаваты.

КДБ раней заяўляў, што Гайдукоў быў затрыманы ў момант закладкі тайніка са вэсткамі палітычнага і эканамічнага характару, якія цікавяць замежныя спецслужбы.

Гайдукоў працаваў на Наваполацкім нафтаперапрацоўчым заводзе. Адначасова займаўся грамадскай дзейнасцю. Быў адным са стваральнікаў "Саюза маладых інтэлектуалаў". Падчас прэзідэнцкіх выбараў уваходзіў у каманду Андрэя Саннікова. Па крымінальнай справе ў якасці падарэзанага таксама праходзіць сябра Гайдукавай і ўдзельнік "Саюза маладых інтэлектуалаў" Ілья Багданаў.

ГДЕ ЭТО ВИДАНО...

Вбухали деньги в рост убытков

Государственная поддержка деревообрабатывающей промышленности за последние три года составила триллион рублей, но убытки по концерну "Беллесбумпром" выросли в 30 раз. Об этом заявил председатель Комитета государственного контроля Александр Яковсон на заседании коллегии ведомства.

На заседании рассмотрены результаты проверки эффективности использования мер государственной поддержки, реализации инвестиционных проектов, развития товаропроизводительной сети предприятий концерна "Беллесбумпром". Причем эта проверка проводилась совместно с Генеральной прокуратурой.

Как сообщил Александр Яковсон, провалены инвестпроекты, фактически заморожены вложенные в модернизацию предприятия, в том числе валютные — более 0,5 миллиарда долларов. Мерой по исправлению ситуации превратились в долгосрочный проект. По его словам, все это время руководство концерна было озабочено обоснованием сроков переноса завершения инвестпроектов. Кроме того, до предприятия доводились якобы объективные показатели, в том числе для некоторых предприятий они были ниже 100%, а ре-

табельность — со знаком "минус". "Где такие чудеса еще можно увидеть?" — задал риторический вопрос Александр Яковсон.

Он также выдвинул претензии и к местным органам власти, которые не оказали должного внимания на ход модернизации предприятия концерна "Беллесбумпром". Своєю лепту в срыв сроков реализации инвестпроектов внесли и проектные, строительные организации. По мнению председателя ООО "Вителекстрем" было обещано завершение работ к 1 марта. Но сегодня все идет к срыву этого срока, заметил Александр Яковсон. Для своевременного завершения работ необходимо освоить более 100 миллионов ежемесячно, в то же время в ноябре-декабре 2012 года ежемесячное выполнение не превысило 9 миллионов.

Одним словом, и начальство было на месте, и контролеры работали, и все пошло об эффективном использовании государственных средств. Но у семи нянечек дитя окузилось не только без глаза, но и неживое почтой.

Олег СНОВ.

РЕГИОН

В Гомеле ввели запрет на катание с горок в центральном городском парке

Теперь за эту забаву можно получить штраф от 1 до 5 миллионов белорусских рублей.

Ежегодно в зимний период здесь собирались любители экстрима — ведь крутизна рельефа

многих спусков впечатляет. Однако вместе с тем велика вероятность сломать себе что-либо или даже свернуть шею. Таблички, запрещающие катание с гор, никого не останавливали.

Только в этом месяце серьёзные травмы на горке получили 10-летний школьник, две девушки, молодой парень. Врачи зафиксировали у них переломы, черепно-мозговые травмы. Дело в

том, что рельеф парка достаточно сложный и, скатываясь с ледяных гор, люди нередко врезаются в скамейки, деревья, а то и в гуляющих пенсионеров.

Как должна вознаграждаться подобная работа? Кто-то скажет, что это должен решать суд. Но на деле об уровне зарплат руководителей концерна, которые провалили все что можно, многим остается только мечтать. За 2010-й, 2011-й и 9 месяцев 2012 года среднемесячная заработная плата работников аппарата концерна в два раза превысила среднемесячную зарплату в целом по организациям концерна. Так, среднемесячная зарплата по аппарату Беллесбумпрома в 2012 году составила 7,3 миллиона рублей, в целом по организациям концерна — 3,7 миллиона рублей. Средняя месячная зарплата председателя концерна за 9 месяцев 2012 года составила 17,8 миллиона рублей.

Напомним, что до ноября 2012 года концерн "Беллесбумпром" возглавлял Владимир Шульга. Однако во время посещения предприятия "Ивацевичдрев" Александр Лукашенко распорядился снять его с должности и перевести на работу на ивацевичское предприятие.

ПАЦІЦЫЯ

Генсек Савета Еўропы: Беларусь павінна вызваліць палітвязняў

Генеральны сакратар Савета Еўропы Тўрберн Ягланд на пасяджэнні Парламенцкай асамблеі ў Страсбургу зрабіў заяву адносна Беларусі: "Мой цвёрды намер — працягнуць выяўляць актыўную пазіцыю і гатоўнасць уступіць у канструктыўны дыялог і супрацоўніцтва. Аднак тэмпы гэтага працэсу будуць залежаць ад праграмы, які Беларусь дэманструе ў сферах дэмакратыі і правоў чалавека.

зняволеных застаецца ў верхняй частцы спісу нашых чаканняў, але гэта не адзіная задача, якую Беларусь павінна выканаць, перш чым яна атрымае права на сяброўства ў Саветах Еўропы. Зразумела, што Беларусь знаходзіцца ў Еўропе і мае права належна да гэтай арганізацыі, і мы павінны прыкласці ўсе намаганні, каб узначыць, што гэта ў адзін цудоўны дзень адбылося". Да ведама: Беларусь — адзіная еўрапейская краіна, якая не ўваходзіць у Савет Еўропы.

САЦЫЯЛОГІЯ

Ні ўладзе, ні апазіцыі

Яшчэ ў чэрвені 2011 года, па даных зарэгістраванага ў Лівне Незалежнага інстытута сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (НІСЭПД), колькасць беларусаў, якія не давяраюць Аляксандру Лукашэнку, перавысіла колькасць тых, хто яму давярае.

мiнiулага года. Па яго выніках высветлілася, што Аляксандру Лукашэнку давяраюць крыху больш за 39 працэнтаў беларусаў — амаль на 16 працэнтаў менш, чым два гады таму. У той жа час тое ж даследаванне засведчыла, што беларускай апазіцыі давярае толькі жонкі пяты жыхар краіны, і за два гады падтрымка апазіцыі вырасла ўсяго на 4 працэнты. Гэта значыць, што асноўная частка беларусаў працягвае не давяраць ні ўладзе, ні апазіцыі. Восем такі феномен.

ПАДЛІЧЫЛ...

У каго якія заробкі?

У Беларусі самая высокая сярэдняя заробатная плата ў снежні 2012 года была ў работнікаў, занятых у дзейнасці, звязанай з вылічальнай тэхнічнай. Праграмістам у нашай краіне быць нядрэнна.

Ігар МАРОЗАЎ.

ДАРЭЧЫ

А што маюць дзяржслужачыя?

У снежні 2012 года сярэдняя зарплата ў органах дзяржкіравання Беларусі перавысіла 600 долараў. У мінімальным выражэнні даходы практычна яўнуліся на дакрызісны узровень. Амплітуда ваганняў заробкаў беларускіх чыноўнікаў у цэлым супадае з тым, які мяняліся даходы іншых катэгорыяў грамадзян у апошнія гады. Пасля дзясяцення верхняй мяжы ў снежні 2010 года заробкі чыноўнікаў у доларавым выражэнні на працягу 2011 года зніжчаліся. Рэзкае падзенне даходаў прыяло да значнага адтоку кадраў у цэнтральныя дзяржорганах. У перыяд вострага фінансаво-эканамічнага крызісу, калі рубель хутка дэвальваваўся, а рублёвыя зарплаты не павышаліся, назіраўся значны адток кадраў з дзяржорганаў. Саўмін у студзені—верасні 2011-га пакінулі больш за 40 чалавек, і гэты адток быў прама звязаны з дэвальвацыяй, якая адбылася ў пазамінулым годзе.

стараюцца, зарабляюць на працэнтах), вытворнасць коксу, нафтапрадукты і ядзерны матэрыял — 10 мільянаў 31 тысячна, паветраны транспарт — 9 мільянаў 258 тысячна. Справы — ніякіх казначэйскіх зарплат у снежні мінулага года быў у сферы прадстаўлення сацыяльных паслуг — 2 мільёны 745 тысяч рублёў, у адвакатаў — 3,2 мільёна, у дзейнасці, звязанай з кіна- і відэафільмамі, — таксама 3,2 мільёна, паведамляе БЕЛТА.

ДАСЛОУНА

Сяргей МАСКЕВІЧ, міністр адукацыі:

— Істотнае павелічэнне зарплат наставікам цалкам рэальна правесці ў 2013 годзе. Мы зараз займаемся аналізам рэсурсаў сістэмы адукацыі. Лічу, што можна знайсці магчымасці для павышэння заробкаў як у самай сістэме адукацыі, так і за кошт такога, напрыклад, нарматыўна, як наўняльнасць. Незразумела, чаму да гэтага часу нават у гарадскіх мясцовасцях ёсць школы з наўняльнасцю ў старэйшых класах 10 чалавек пры норме 25. Скарацішы наўнянасць такіх класаў, можна павялічыць зарплату ўсяму наставіцкаму складу. Ёсць у Беларусі ўстановы, якія могуць быць закрытыя. Гаворка ідзе пра вяртанне школы ў функцыя-вытворны камбінаты. Функцыі гэтых устаноў могуць выконваць іншыя, напрыклад, звычайныя школы, на базе якіх можна адкрыць вярхняе клас. Асноўная нагрузка пры правядзенні мерапрыемстваў, накіраваных на павышэнне зарплат наставікам, падае на рэгіёны. Рэгіёны самі выходзяць з прапановамі і ініцыятывамі на павышэнні

заработнай платы наставікам. Закранаючы пытанне аб павышэнні зарплат выкавальнікам у дашкольных установах, магу адказаць, што гэтай рашэння Міністэрствам адукацыі ўжо прынята і канкрэтная прапанова знаходзіцца на разглядзе ў Саветах Міністраў.

СИТУАЦЫЯ

Але ж не кралі...

На бізнесе, звязаным з перасцяпнем мяккіх, незаконна зарабляе каля 18 тысяч жыхароў Гродзенскай вобласці. Крыніцу сваёй прыбытку яны пацвердзіць не могуць.

плацілі падаткі. Частка грамадзян вывозіла тавары для продажу за мяжой і ўвозіла ў Беларусь пад выглядом асабістых рэчэй камерцыйных тавары. Па звестках пракуроры, многія з гэтай групы зарабілі на дарэгіаўце, катэджах, у некалькіх выпадках маюць да п'яці кватэр і жывуць не па сродках. На сёння пракуратура вызначыла кола людзей, з якімі будзе працаваць у гэтым кірунку. У той

ИНТЕРЕСНЫЕ ВСТРЕЧИ

С ЛЮБОВЬЮ к Беларусі

Мишель Буше приехал в Минск из города Каркассон, что на юге Франции. Сам заглянул в редакцию "Народной Воли". "Попросил у киоскера в гостинице белорусскоязычную газету, — объяснил он свой интерес к редакции. — Она дала "Народную Волю", и я принес вам свое признание в любви к Беларуси... Пятый раз приезжаю в Минск и знаю, что еще не раз сюда вернусь".

— Наверное, здесь живет ваша любовь? — стали мы искать объяснение такому интересу француза к нашей стране. — Ничего подобного. Просто сейчас мне захотелось приехать зимой, чтобы был снег, мороз, — улыбался Мишель. — Вы думаете, что коренной француз не может любить Беларусь просто так, без какой-то причины?

исполнить свою давнюю мечту — снова побывать в Гродно. — А где побывали? — В этот раз — в Национальной библиотеке, в Художественном музее на выставке Шагала, в Музее Янки Купалы. В планах посещение этнографического музея, Куропат... Посетил много книжных магазинов. Везде, где бываю, стараюсь разговаривать с людьми. Мне все здесь интересно. — Беларусь в вашем понимании европейская страна? — Конечно. Но хотелось бы, чтобы вы не только географически были частью Европы. Когда дома, во Франции, я собирал мнения о Беларуси, то зачастую они были очень категоричны: последняя диктатура Европы. Я человек, далекий от политики. И, скажу честно, я не ощущаю, что белорусы какие-то другие, мыслят не так, закрыты от всего мира. А ваша молодежь такая же, как и во всех странах Европы. Но я заметил, что о политике никто со мной говорить не хочет. Мне показалось, что уи предосторожности, показавшись, что вы устали от действительности.

— Мишель, такие частые визиты в Беларусь требуют свободного времени. Вы не работаете? — Я — пенсионер, хотя мне всего лишь 60. Во Франции работники, которые имеют статус чиновника, могут выходить на пенсию раньше. Мужчинам не обязательно работать до установленной пенсионной границы — 65 лет, достаточно иметь стаж работы 37,5 года. Я этим правом воспользовался и вышел на пенсию в 60 лет. К тому времени мой стаж составлял необходимое количество лет. Но последние 15 лет из-за болезни моей матери я работал на полставки, поэтому у меня маленькая пенсия. — Маленькая — это сколько? — 856 евро. Это очень мало. Во Франции считается: если твой доход менее 800 евро, ты живешь за чертой бедности. — Тем не менее вы можете путешествовать в этом году еще раз... — Приходится откладывать, копить деньги. Бюджет моей поездки в Беларусь — это три пенсии. Я люблю путешествовать поездом. Это несколько экономнее, чем самолетом. Плюс ты имеешь возможность видеть жизнь из окна вагона. Но на этот раз изменил своей привычке: самолетом из Тулузы долетел до Варшавы, 5 дней проехал в польской столице, затем поездом доехал до Минска. Обратный путь пройдет таким же маршрутом. Самолет до Варшавы стоил 330 евро — это туда и обратно. Билеты на поезд в сумме обошлись еще приблизительно в 130 евро. Платил виза. Беларусь и Россия остаются единственными европейскими странами, куда жители Франции ездят по визе. Если бы у меня была приглашение, виза стоила бы 60 евро два раза дороже — 742 евро за 8 ночей. Вероятно, тургентство взяло какою-то комиссию, потому что мне сложно объяснить такую стоимость проживания в отеле... В Варшаве купил бутинки на меду за 35 евро. У нас они стоят 60, точно такие же, той же торговой марки.

— Белорусы тоже ездят в Польшу за покупками. Там все дешевле — одежда, обувь, продукты, техника. — Я не удивлен. У нас очень дорогая жизнь для вас. С нашими зарплатами и пенсиями в Беларуси жить было бы комфортно. А ваши доходы в сравнении с ценами низкие. — А как живут французы? — Тоже нелегко. Жизнь во Франции дорогая, мы платим большие налоги. Приведу пример из своей жизни. Когда мы с мамой 25 лет назад переехали в поселок, то купили в центре дом с садом. Видно с моего возраста мама была освобождена от налога на дом. Два с половиной года назад она умерла, и я был вынужден платить этот налог — 1750 евро в год и налог на то, что дом не пустой, обставлен мебелью — 740 евро в год. В сумме это почти 2,5 тысячи евро, т.е. моя трехмесячная пенсия. И это еще не все траты, связанные с домом. Ежемесячно надо оплачивать коммунальные услуги — газ, свет, уборку мусора. Страховка недвижимости — это еще 360 евро в год.

Естественно, что я не смог потянуть эти траты и продал дом. Правда, ввиду кризиса дешевле, чем он стоил. Моя сестра предлагала взять часть расходов на себя. Она 40 лет проработала секретарем в мэрии, ее муж — служащим в банке, у них хорошие пенсии. Их сын, мой племянник, занимается виноделием, не зависит от родителей. Но я отказался. Жизнь — штука непредсказуемая, мало ли что может случиться, у них четверо внуков, может, им придется помогать. Я считаю, что полагаться надо только на себя, ни от кого не зависеть. Я купил небольшую однокомнатную квартиру в городе Каркассон. Теперь я платчу 700 евро налога в год и коммунальные платежи. Это и дешевле, и удобнее в

бытовом плане. Дело в том, что в нашем поселке живут в основном пожилые люди, пенсионеры. Население — 1200 человек. Молодежь там не задерживается, уезжает в Тулузу, Монпелье, Марсель, Париж. Когда мы переехали сюда, в поселке было четыре врача, два дантиста, работал медицинский центр. Сегодня осталось только один врач. Причем он приезжает из соседнего городка, в выходные не работает. Медцентр закрылся. Молодые специалисты не соглашаются тут жить, работают, врачи считают, что зарплата не адекватна их нагрузке. Думаю, что в месяц врач в нашем поселке может заработать 5–6 тысяч евро... Наметилась такая тенденция: выйдя на пенсию, люди возвращаются в поселок, потому что любят свою малую родину. — Мишель, когда вы заплатите по счетам, купите продукты, лекарства, если потребуется, на жизнь сколько останется? — 300–350 евро. Но, конечно, я смотрю на ценники, когда что-то покупаю, подсчитываю, чтобы было экономно. Возможно, если бы не любил путешествовать, позволял бы что-то больше... Мне кажется, сегодня ведь непростой жить простому человеку, даже среднему классу. Люди учатся экономить. Например, из нашего поселка два раза в месяц ходит автобус в Андорру. И каждый раз он заполнен под завязку: французы ездят в соседнее государство за продуктами, там дешевле масло, сахар. Я слышал, что белорусы ездят в Польшу в такие туры.

— Может, в вашей стране будет что-то меняться? Как, например, восприняли французы недавний скандал с Депардье? — Думаю, большинство его поддержало. За 45 лет Депардье перечислил в бюджет Франции 145 миллионов евро налогов. Сегодня богатые французы покидают страну. Страна становится все беднее. Моя сестра и ее муж 13% своей пенсии отдали на бытовые платежи. Плюс налог на дом. Их сын, чтобы развивать производство, взял в банке четыре кредита. Правда, одновременно он построил большой дом с бассейном. Но всегда хочется большего, чтобы государство не забирало столько... Я так скажу: везде есть проблемы, у всех. И у французов тоже. Люди во Франции тоже голоют, страдают, ищут разные способы, как выжить, хорошо заработать. Но есть одно кардинальное отличие: француз рожден свободным. Вот почему он не слишком легкомысленный, всегда жизнереадекватный, кому-то кажется высокомерным и ассоциируется с успехом.

Мария ЭЙСМОНТ.

ДА УВАГИ!

Ці даўно вы наведвалі сваіх бацькоў?

У Гродзенскай вобласці сур'ёзна заняліся праблемай бясцелай сацыяльнай абароненасці адзіночкі і адзінока пражываючых састарэлых грамадзян.

Прама ў пракуратура запрашаюць дзяцей, якія неналежащим чынам даглядаюць ці ўвогуле заблілы пра сваіх састарэлых бацькоў. Пакуль з такімі проста праводзяцца тлумачальныя гутаркі. Пра гэта паведаміў пракурор вобласці Віктар Марозаў. 74 чалавекі на Гродзеншчыне ўжо атрымалі афіцыйна папярэджанні пракураторы з патрабаваннем выканання сваіх абавязкаў па ўтрыманні непрацаздольных бацькоў, якія маюць патрабу ў дапамозе. Дарэчы, высветлілася, што далёка не заўсёды кідаюць без дагляду старых бацькоў пільчуня ці маладзёбныя людзі. Аказалася, што многія дарослыя дзеці ўсё маюць, акрамя сэрца. Пракуратура рэкамендуе пажылым людзям у выпадку неабходнасці звяртацца з пазовамі да сваіх дарослых дзяцей на выплату аліментнаў.

ДЫПКУР'ЕР

Новы твар Тэгерана

Новы амбасадар Ірана ў Беларусі Махамад Рэза Сабурзуў прыступіў да выканання сваіх абавязкаў.

Як паведамляе прэс-служба іранскага пасольства, дыпламат прыбыў у Мінск у мінулыя выхадныя.

Махамад Рэза Сабурзуў мае ступень магістра ў галіне развіцця і павышэння эканомікі і ступень бакалаўра ў галіне міжнародных адносін. Ён з'яўляецца адным з самых вопытных супрацоўнікаў Міністэрства замежных спраў Ірана. Да прызначэння ў Беларусь ён працаваў паслом Ірана ў Кыргызстане, а затым намеснікам генеральнага дырэктара Упраўлення краін СНД і Каўказскага рэгіёна МЗС Ірана.

Валадае англійскай і французскай мовамі. Жанаты, мае траіх дзяцей.

ЧУЛІ?

«Крэдэкбанк» мяняе назву

Цяпер ён будзе называцца "Інтэрпэй-банк".

Нагадаем, што гэтая фінансавая ўстанова ў маі 2012 года выклікала прэтэнзіі Міффіна ЗША. Амерыканскае міністэрства падазрае «Крэдэкбанк» у адмыслованні грошай. У той жа час беларускі Нацыянальны банк правёў пазалічаную праверку гэтай банка і паведаміў, што звесткі амерыканскага Міффіна не пацвердзіліся. Эксперты, аднак, мяркуюць, што змена назвы звязана менавіта з вышэйзгаданым скандалам.

Не памірайце зімой...

Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт ажно на 80 працэнтаў павялічыў граничныя максімальныя тарыфы на рытуальныя паслугі.

Калі раней тарыф за копку магіль у зімовы час складала 380 тысяч рублёў, то цяпер — ажно 684 тысячы. У летні час такая паслуга будзе максімальна каштаваць 324 тысячы рублёў. Выаб трыны з аб'ёмай замест 120 тысяч копкаў ўжо каштаваць 216 тысяч. Гэта не ўлічвае кошту матэрыялаў. Згодна з новым рашэннем Мінгарвыканкама, установа, што пры аказанні рытуальных паслуг па выбраве трун, магільнага слупка або крывакошту асноўных і дапаможных матэрыялаў аплачваецца заказчыкамі дадаткова. Адным словам, трэба жыць. Бо нават сціплае пахаванне не кожнаму будзе па кішэнні.

СТАЛІЦА

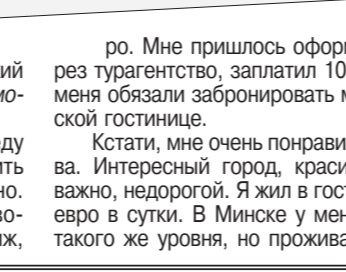
Пад знос?

уважліва кварталы, лепш знесём двухпавярховыя дамы і пабудуем на іх месцы дзевяціпавярховыя. Іфраструктура ж ёсць: школы, дзіцячыя садкі, паліклініка... — разважае кіраўнік горада.

У якасці прыкладу ён прывёў двухпавярховыя дамы ў Кастрычніцкім раёне горада каля завода «Керамін». Паводле слоў Мікалая Ладуцкі, жыхары двухэтажак гэтую ідэю не заўсёды падтрымліваюць. Аднак з эканамічнага

пункту гледжання для горада дадзена мера можа быць выгаднай. "Лепш бюджэтная грошы, якія мы ўкладваем у дарогу і пракладку тралейбуснай лініі ў новым квартале, укладзём у знос дома і на гэтай інжынерным плане тэрыторыі пабудуем новае жыллё. Можна, яшчэ і скажам, а на гэты грошы разлікуем сацыяльна-спартыўны аб'ект", — адзначаў Мікалай Ладуцкі.

Праўда, ён забываў дадаць, Алена ДАВЫДВА.

ИЗ ПИСЕМ

Не лишая окладов...

Ране я прочитал, что у нас на тысячу жителей приходится более 14 миллионов (возможно, цифры незначительно изменились). В России — девять человек в погоне на тысячу граждан. В Украине — шесть.

Выходит, на неполных десять миллионов белорусов — 145 тысяч сотрудников милиции. По украинским меркам нам хватило бы 60 тысяч. 85 тысяч (приблизительно) — вот они рты, проедающие наш госбюджет.

Я предлагаю: не лишая их окладов, направить на реконструкцию предприятий лесной промышленности. Как в свое время поступил Хрущев? Он сократил армию на 30 процентов и военных послал строить электростанции, линии ЛЭП, искать нефть, газ, уголь, работать на предприятиях...

Степан Тимофеевич ОЛИЗАРЕВИЧ, пенсионер.

Минск.

Спасибо таким врачам!

Я человек прошлого столетия, это значит — не молодая. И пришлось заболеть. Наша медицина такая, какая есть, надо к ней привыкнуть. Это система такая, врачи здесь не виноваты. Я так думала раньше, пока не попала в РНПЦ онкологии и медицинской радиологии имени Александра.

Поистине, все познается в сравнении. Отношение человеческое, даже не верится, что такое еще осталось у людей в белых халатах.

Ведь слова врача ценятся

выше, чем лекарства. Желая врачам Н.Н.Тризна, Э.Л.Ваккер, медицинским сестрам А.Д.Сеглюк, К.В.Ивановой всего хорошего! И дальше дарите тепло ваших сердец людям, которые обращаются к Вам! После общения с Вами чувствуешь себя человеком, а не никому не нужным клиентом.

Здоровья Вам и счастья в жизни!
М.И.ПРОХОРОВА.
г.Солигорск.

ИЗ ПОЧТЫ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

История белорусов начиналась не в 1917 году

Уважаемый Иосиф Павлович!

Всегда с большим интересом читаю каждый номер "Народной Воли". В газете достаточно различной информации для размышления. С одними авторами можно согласиться, с другими — поспорить. Это естественно.

Так, в газете "Народная Воля" от 11.12.2012 г. прочитал статью С.В.Букина "Увидим ли мы фильм про взрыв в минском метро?". Автор рассуждает о современных польских кинофильмах и об отсутствии таких в Беларуси. Бесспорно, нужны правдивые фильмы о современной жизни.

Но автор меня удивил своим критическим отношением к восстановлению и реставрации замковых комплексов и их владельцам. Я не собираюсь идеализировать Радзивиллов и других князей. Они жили в другое время. Но многие из князей ВКЛ за свои дела заслужили место в Национальном пантеоне, если когда-нибудь он будет создан. Замки — культурно-историческое и архитектурное наследие нашей страны. Их в рюкзаке не унесешь. Они всегда будут напоминать о нашем героическом прошлом.

История белорусов началась не с 1917-го, не с 1990-го и даже не с 1795 года, а значительно раньше. В средние века десятки белорусских городов, в том числе Несвиж, Мир, Лида и другие, имели Магдебургское право. Это говорит о многом. В том числе и о том, что существовал республиканский принцип управления обществом.

Так было не везде. Например, наша дружеская Россия в

старину выбрала средством управления татарский кнут, с которым рассталась только в 1861 году и то ненадолго. После Октябрьской революции страна к нему возвратилась и использовала его на полную катушку.

Сомневаюсь, что интеллигент со взглядами автора указанной выше статьи перечислит свой гонорар или премию в общественный фонд строительства памятника Миндовгу, который нужен белорусам для повышения своей самооценки.

Правдивая история прошлых веков для граждан независимой Беларуси нужна не менее, чем настоящая, так как она долгие годы искажалась или умалчивалась.

Н.А.КАКАРЕКА.

Минск.

РЕПЛИКА

Вы уж, господ, определитесь...

Независимые социологи утверждают, что авторитет А.Лукашенко постепенно падает. А вот от ведущего теленовости Юрия Проколова услышал сенсационное сообщение, что рейтинг доверия президенту составляет рекордную цифру — 81 процент. Это даже больше, чем элитные победы на выборах. "Народная Воля" дала некоторые разъяснения, как был достигнут этот рейтинг: опрос проводился по телефону, и люди знали, что все фиксируется и их откровенность может, как говорят в народе, бокком вылезти.

Обратил внимание и вот на какую деталь. Для обеспечения деятельности Службы безопасности президента из бюджета на 2013 год выделено более 121 миллиарда рублей. Сопоставляя эти цифры, не могу понять: зачем Службе безопасности такие огромные средства при такой высокой любви и доверии к президенту? Вы уж, господа, определитесь: народ на самом деле любит президента или его за огромные средства надо защищать от народа?

Александр Эдуардович БАРАКСА, пенсионер.

Минск.

СПРАВОЧНОЕ БЮРО ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

На вопросы читателей "Народной Воли" отвечает заместитель председателя ОО "Белорусское общество защиты потребителей" по региональной политике **Василий ВОЛОСЮК.**

Учитесь считать правильно

Купила в магазине 4 трубки обоев. Одна трубка оказалась лишней, сейчас хочу ее вернуть. Обязан ли магазин принимать обратно этот товар с учетом того, что он качественный?

Вероника ГУЛЯЕВА, г.Минск.

— Нет. Магазин может принять товар в том количестве, за который уплачены деньги по чеку. Одна трубка возврату не подлежит.

Главное не форма, а содержание

Купила дочке в подарок к Новому году планшет, он ей не понравился. Можно ли вернуть в магазин планшет? 14 дней еще не прошло.

Александр Г, г.Строубцы.

— Если планшет качественный, то он обмену и возврату не подлежит.

Можно ли засудить доктора за неверный диагноз?

Здравствуйте! Подскажите: можно ли засудить доктора за неверный диагноз и дорогое лечение, чтобы возместили материальные затраты на лекарства и компенсировали моральный ущерб? Куда обращаться, что нужно делать, чтобы врача сняли с должности?

Галина БАРАКОВА, Вилейский район.

— Обратитесь к адвокатам, если вы лечились в платной поликлинике и в полном объеме оплатили услуги. Это потребительский спор. Можно обратиться к нашим профессионалам.

Если камень выпал из кольца...

Недавно купила золотое кольцо с камнем. Камень выпал. Что мне делать дальше?

Ирина ХМЕЛЬНИЦКАЯ, Витебск.

— Вообще-то, золотые изделия обмену и возврату не подлежат. Но обратитесь в экспертное бюро. Эксперт установит, по технологической или механической причине произошло выпадение камня. Если по механической, вам товар не заменят. Если по технологической, то товар подлежит замене и возмещению расходов на экспертизу.

Спорное дело

Я решила продать детскую коляску в хорошем состоянии. Дала объявление, девушка пришла и купила у меня коляску. Прошло около двух недель, она начала мне звонить и говорить, что якобы коляска сломана. Но я была уверена, что там не было никаких поломок. Она отлично функционировала, и на момент продажи все было нормально. Что мне делать в такой ситуации? Имею ли я право не отдавать деньги?

Валентина, Лидя.

— Это не потребительский спор, но дам хороший совет. Если вы продали бывшую в употреблении коляску в хорошем состоянии, то со дня покупки за ее состояние отвечает покупатель.

Из нового фотоаппарата не "вылетает птичка"

Практически сразу после того, как купил фотоаппарат, он перестал работать. Имею ли я право обменять его, а не делать гарантийный ремонт?

Виктор СТАНКЕВИЧ, Молодечно.

— Нет. Право на замену потребителя имеют при наличии существенного недостатка товара, подтвержденного заключением мастерской по гарантийному ремонту. Таковы требования закона. Обратитесь к экспертам. Если они определяют, что причиной неработоспособности является производственный брак, вам товар заменят.

Потеряли упаковку на неисправный товар. Что делать?

Могу ли я обменять неисправный товар, который не подлежит ремонту (фен), если отсутствует упаковка?

Елена, Пинск.

— Закон разрешает потребителям при отсутствии упаковки некачественный товар возвращать в магазин.

В сумке отвалилась кнопка...

Не так давно купила сумку в достаточно солидном магазине. Стоила она недешево. Взяла ее первый раз с собой, и от нее отвалилась кнопка (она скорее, часть дизайна, но без нее вид теряется). Можно ли такую сумку обменять или получить за нее деньги?

Марина Ивановна, Минск.

— В течение 14 дней вы имеете законное право вернуть товар в магазин, потребовать его замены или возврата денег.

Подготовил Алесь СВЕТАНИЧ.

SOS!

Маленький Эдуард ждет помощи

Добрый день, "Народная Воля"! К Вам обращаются родители Эдуарда Базанова, который проходит реабилитацию в Институте достижения человеческого потенциала в Филадельфии, США. Благодаря назначенной в США программе занятий наш сын, которому всего 4 года и у которого тяжелое поражение мозга, уже умеет читать. Также, пока он не научился разговаривать, нас, родители, обучили специальной методике общения с Эдуардом. Самое трудное в реабилитации ребенка с ДЦП — это развитие двигательных навыков. Но здесь у нашего сына видны результаты — месяц назад мы впервые увидели, как наш сын поползил! А это — наша самая заветная цель на сегодняшний день, так как после достижения ее для Эдика начнется новый этап жизни: самостоятельное движение!

Эдуард Базанов

Но, увы, наш путь проходит не без проблем. У Эдика сильно обострились проблемы со зрением и пищеварением, поэтому нам очень нужна помощь специалистов, которые есть в Институте в США, где мы проходим лечение. К сожалению, в нашей стране нам и в этом помочь не смогли, как всегда, списывая все проблемы на основной диагноз — ДЦП.

В США, в Филадельфии, нас ждал 25 февраля. Мы как могли пытались отсрочить эту поездку из-за тяжелого финансового положения: приезжать раз в полгода, увы, уже нет воз-

можности. Только осенью, благодаря помощи неравнодушных людей, как вы, мы сумели расплатиться за наш майский курс. Эдико, Институт идет нам навстречу, но это не бесконечно, их позиция твердая: ребенку необходимо обследование и корректировка лечения раз в полгода. На сегодняшний день собрано 6800 долларов, нужно собрать 11 000.

В "Народную Волю" мы обращаемся не первый раз. И знаем, что среди читателей газеты много добрых, отзывчивых и неравнодушных к чужой беде людей. Надеемся, что и сейчас они придут к нам на помощь. Хотим

сказать, что каждый рубль, перечисленный на лечение нашего сына, потрачен по назначению. На нашем сайте: www.dcp.by мы публикуем все отчеты о собранных средствах и затратах на поездки.

С уважением и бесконечной благодарностью —
Ольга, Павел и маленький Эдуард.

P.S. Помочь маленькому Эдуарду Базанову можно, перечислив средства на благотворительный счет, открытый в филиале №514 в АСБ "Беларусбанк", УНП 100420097; МФО 153001614. **Назначение платежа:** На Дубинку Ольгу Вячеславовну для лечения сына Базанова Эдуарда.

В белорусских рублях — №000000008 (Транзитный счет №3819382102369 при перечислении средств юрлицом).
В долларах США — №840000000112 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).
В евро — №9780000000018 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).
В российских рублях — №643000000009 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).

РАЗВИТАННЕ

Светлы чалавек

20 снежня 2012 года пайшла з жыцця Раіса Аляксандраўна Рыжкоўская — асоба неардынарная, самадзастатковая, пластывая і згарманізаваная (як унутрана, так і знешне), незалежная і, вядома, як з гэтага вынікае, чалавек не зусім звычайнага жыццёвага шляху і лёсу. Мы, яе сябры і прывяцелі — хто крыху старэйшы, а хто маладзёйшы, называлі яе проста Рая ці Раіса. Мы цанілі ў ёй разважлівасць і адначасова рашучасць, гатоўнасць заўсёды прыйсці на дапамогу словам і справай добрым людзям, што маглі трапіць у нялёгкае, складанае жыццёвае становішча. А людзям, якія апусціліся, яна спачувала, строга ахоўвала іх, дапамагала, накіроўвала ў бок выпраўлення.

Не магла заставацца па-за увагай і яе шырокага дыяпазону і профілю адукаванасць. Молодзёў — пераважна яе большасць — цягнулася да яе і была ў полі яе зроку. Юнакі і дзяўчаты лічылі яе амаль за сваю маці і таму часта звярталіся да яе, як да маці. Такую увагу, павагу і довер мажа мець да сябе толькі аўтарытэтная асоба. У дадзеным выпадку — аўтарытэтная ў сэнсе інтэлектуальным і маральным, асабліва па сённяшніх днях — у напрамку патрыятычным і палітычным. Гэтымі якасцямі спадырныя Рая была надзелена напоўніцу, тым больш што ў дадатак да спадчыннай прагі справядлівасці, яна сама ў сабе іх закладвала і кульмінавала, выходзячы з уласных жыццёвых назіранняў і выносу. А кульмінаваць у сабе штосьці мажа кожны чалавек, вядома, яшчэ і ў працэсе пэўнай эвалюцыі ў любви бок. Яе эвалюцыя была пазначана знакам пазнаўчы. Аб гэтым сведчыць і яе жыццёвы шлях.

Раіса Аляксандраўна Рыжкоўская нарадзілася 18 студзеня 1942 года ў Мінску ў рабочай сям'і. Пасля заканчэння пачатковага курса сярэдняй школы ў 1952 годзе яна (які марыла) паступіла ў Дзяржаўнае харэаграфічнае вучылішча, якое пасля пераходзіла ў 1961 г. з прысваеннем ёй кваліфікацыі артысты балета і з накіраваннем на працу Вялікі тэатр оперы і балета БССР на пасадку артысты балета. Праз два гады яна была прынята ў Беларускае тэатральнае аб'яднанне, якое ўзначальвала тады народная артыстка СССР Ларыса Пампеўна Аляксандраўская. Кар'ера Р.Рыжкоўскай складалася пасляхова да таго часу, пакуль яна не пачала заўважаць, што за кулісамі тэатра ў эстэтычны і этычны план (не гаворачы ўжо аб маральна-духоўным) з боку пэўных умоўчавых у нашым жыцці асоб могуць урывацца пабочныя, не высокага і не лепшага кшталту, памкненні і што, не прыняўшы іх, таёкі ніколі не выйсці з кардытэлаў у прамы-балерыны. Нават пры прызмерных, знясілаючых фізічных і эмацыянальных ролетывальных нагрузках. І таму яна рэзка пераважала сваю артыстычную кар'еру. У 1967 годзе паступіла ў Беларускае дзяржаўнае інстытут народнай гаспадаркі імя В.У.Куйбышава на спецыяльнасць "статыстыка", які пасляхова скончыла ў 1973 годзе з прысваеннем ёй кваліфікацыі эканаміста. Вучылася заочна. Адначасова (з 1967 г.) працавала спачатку ў якасці тэхнічна каштарышча аддзела Белгпрадара пры Міністэрстве дарожнага будаўніцтва БССР.

За гэты і пазнейшы час лінія

гаворваць адзін на аднаго розную лухту. Такім размова яна рашуча кляла канец.

Была яна сталым чатачом спачатку "Народнай газеты" (калі яе ўзначальваў Іосіф Сярэдзіч), потым — "Народнай Волі", "Нашага слова", "Свабоды" і іншых прагрэсіўных і патрыятычных выданняў. У апошнія гады Раіса Аляксандраўна сваю аднапакаёвую кватэру, што на вуліцы Альшэўскага, ператварыла ў дамовую царкву. Апроч добрых спраў на карысць Радзімы, там яна і яе блізкія і ўсе неаб'якваныя да лёсу роднай зямлі маліліся за Беларусь, за яе пачэснае месца сярод свабодных і прагрэсіўных краін, за яе мову і культуру. Перад гэтым (2006 г.) яна прыняла хрост. У яе кватэры-царкве праводзіліся бяседы на розныя духоўныя тэмы, вечарыны беларускай пазэзіі і беларускай гісторыі і культуры. Дэверы туды былі гасцінна адчынены для грэка-католікаў, католікаў, праваслаўных і іншых, каму дарагі вобраз Бацькаўшчыны. Усе мерапрыемствы праходзілі на беларускай мове. Сама гаспадыня вызначалася як уніятка. У свой час вялікі ўплыў у вызначэнні яе веравызнання зрабіў светлы памяці айцец Ян Матусевіч. Спатырныя Раіса дапамагала моладзі ў падрыхтоўцы да хросту, шлюбу. Большасць мерапрыемстваў, што адбываліся ў яе кватэры, яна здымала на відэа, а пасля апрацоўкі здымачнага матэрыялу рабіла добрай якасці філімы. Дарэчы, яна даканала валодала камп'ютарнай тэхнікай.

Разам з моладзю Р.Рыжкоўская апекавалася на Кальварыйскіх могілках магіламі беларускага паэта — аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры Янкі Лучыны, прапаздае спевака Данчыка і бацькі Івана і Антона Луцкевічаў Яна Балыслава Луцкевіча, сястра Яна Луцкевіч і іншых. Заўсёды там было прыбрана, ляжалі кветкі.

Апошнія гады, якія Раіса Аляксандраўна пражыла разам з царквой, былі напоўнены яе пілігрымкамі як у замежжы (Германія, Францыя, Італія, Польшча), так і ў Беларусі. 3-за мяжы яна заўсёды прывозіла гуманітарную дапамогу і раздавала тым, хто меў у гэтым патрэбу. А за мяжой яна распаўядала пра Беларусь, яе незайздорсны лёс, яе годных сыноў і дочак — гонар мінуўшчыны і спадзеў на будучыню.

Большую частку сваёго жыцця Раіса Аляксандраўна пражыла адна. Сям'і ў яе не было, дзяцей — таксама. Затое ў яе было многа шчырых і адданных сяброў і прывяцелюў. Былі хітравыя і нядробязлічлівыя. Сама яна была чалавекам сумленным, шчырым, адкрытым, добразычлівым, працавітым і глыбока духоўным. І што важна — цярплівым і чупым слухачом.

Развітацца з Раісай Аляксандраўнай Рыжкоўскай прыйшло шмат людзей. Адна яна адбывалася ў рытуальнай зале ў вёсцы Навіны; як яна і завяшчала, па-беларуску. Урна з яе астанкамі будзе змешчана ў асцямаўскай Сцяжы (Маскоўскіх) могілак у яе родным горадзе — Мінску.

Хай частка свядомай нашай памяці ад светлым Чалавеку Раісе Аляксандраўне Рыжкоўскай прыядзе да волі Творцы Сусвету!

Жыве Беларусь!

Яўген ГУЧОК.

ИСКРЕННЕ

Поздравляю узников!

В вашей газете были перечислены фамилии патриотов, томившихся за решеткой в белорусских тюрьмах. Я бы написал всем теплые поздравления, но мои пожелания будут прочитаны тюремщиками и не дойдут до адресатов. Ведь цель власти — сломить волю политзаключенных, заставить их, чтобы они попросили помилования.

А я в первую очередь хочу поблагодарить Николая Статкевича за его мужество. Не слом-

лены и молодые ребята, которые остаются в тюрьмах.

Будьте мужественны и помните слова поэта: "Оковы тяжкие падут..."

Своим примером вы воодушевляетесь поруганную Беларусь. Когда-нибудь она расправит крылья, и прекратится ночь, исчезнет страх, возможно будет дышать свободой.

Тимофей МАКАРЕНКО.

Витебск.

ГОЛОС ИЗ НАРОДА

Такие газеты не нужны...

В прошлом веке страницы государственных газет полились критикой. Сейчас она им не нужна. Властям нужна хвальба, причисление действительности. Даже президент А.Г. Лукашенко заметил, что в местных газетах нет острых публикаций.

В Кривчевском райисполкомом мне дали такие цифры. В 2011 году в местной райгазете было опубликовано... шесть критических материалов, а за 9 месяцев 2012 года — 3. Выходит, никто не видит недостатков в городе и районе... И ясно почему. Ведь

учредителем этой газеты и других районных СМИ являются райисполкомы. И зачем их начальникам портить настроение?

Я считаю, газеты в таком виде не нужны людям. Они должны чувствовать пульс жизни и помогать народу, вскрывая все недостатки власти. А пока местные журналисты только хвалят власть. Их можно назвать одним словом — холобы.

Валерий БыСОВ, ветеран труда.

г.Кричев.

ОТ ВСЕЙ ДУШИ

Низко вам кланяюсь за такого сына и внука

Дорогая и многоуважаемая газета!

Пишу Вам, чтобы поблагодарить своего доброго и милого врача — это заведующий терапевтическим отделением поликлиники №20 Андрей Анатольевич Турок. Так случилось, что я вдруг резко заболела, не могла стать на ноги — такая острая боль. А живу я одна: мама умерла, муж умер, сыночек умер от рака, дочь на Севере... Вызвала врача. Он ходил целый месяц, потом направил в клинику, пошел. Я говорила: "Мне бы скорее уйти с этого света". А он: "Нет, вы будете еще долго жить". И сам ко мне приходит, и

разных специалистов вызывает, лечит.

Мой Врач (специально пишу с большой буквы) приходит ко мне даже после работы, в 9 вечера, так хочет мне помочь. Но годы свое берут, я понимаю. И все-таки, когда он приходит, будто солнышко засветит. Нет таких врачей, как он, а больных много. Я хочу поблагодарить его, семью: у него и мама, и папа, и дедушка с бабушкой живы. Низко кланяюсь им за их сына и внука.

Виктория Тимофеевна ВАРВАШЕНКО.

Минск.

сказать, что каждый рубль, перечисленный на лечение нашего сына, потрачен по назначению. На нашем сайте: www.dcp.by мы публикуем все отчеты о собранных средствах и затратах на поездки.

С уважением и бесконечной благодарностью —
Ольга, Павел и маленький Эдуард.

P.S. Помочь маленькому Эдуарду Базанову можно, перечислив средства на благотворительный счет, открытый в филиале №514 в АСБ "Беларусбанк", УНП 100420097; МФО 153001614. **Назначение платежа:** На Дубинку Ольгу Вячеславовну для лечения сына Базанова Эдуарда.

В белорусских рублях — №000000008 (Транзитный счет №3819382102369 при перечислении средств юрлицом).
В долларах США — №840000000112 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).
В евро — №9780000000018 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).
В российских рублях — №643000000009 (Транзитный счет №3819382109779 при перечислении средств юрлицом).

ПУЛЬС

Будут ездить на воздухе

Инженеры Peugeot стали авторами настоящей сенсации. Они первыми объявили о создании гибрида, где двигателю внутреннего сгорания будет помогать энергия сжатого воздуха. По словам французов, это поможет малолитражкам сократить расход топлива до 3 л на 100 километров.

Намерены заняться добычей полезных ископаемых на астероидах

В США 22 января 2013 года было объявлено о создании новой компании Deer Space Industries, которая намерена заняться промышленной добычей полезных ископаемых на астероидах, сообщает Flightglobal. Эта компания планирует создать несколько типов космических аппаратов, которые будут заниматься поиском пригодных для добычи полезных ископаемых астероидов и их спуском на поверхность Земли.

Исчезли 10 миллиардов долларов

Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев заявил о пропаже 10 миллиардов долларов, выделенных из Национального фонда в 2008 году для борьбы с финансовым кризисом.

Об исчезновении денег Назарбаев сообщил на совещании, посвященном итогам 2012 года и реализации стратегии "Казахстан-2050". "Деньги, которые были выделены, — 10 миллиардов на кризис, до сих пор их не видели, они исчезли, нет возврата", — заявил глава Казахстана.

Австралийский суд снял с козла обвинения в порче клумбы

В Австралии суд оправдал козла по кличке Гэри, который съел цветы с клумбы у Музея современного искусства в Сиднее, сообщает BBC News. По мнению судьи, хозяин животного не специально отправил своего питомца поедать цветы, и не мог контролировать действия голодного козла.

Инцидент с клумбой около музея произошел в августе. Тогда хозяйка Гэри, комика Джимбо Базуби (настоящее имя — Джеймс Дезарнолдс), оштрафовали на 440 австралийских долларов (464 доллара США) за порчу растений у здания культурного учреждения.

Однако суд постановил, что никакие доказательства того, что хозяин козла имел намерение накормить любимца музейными цветами, нет. Суд также заявил, что Джимбо Базуби не должен был быть оштрафован за поступок.

Давосский форум

В швейцарском Давосе продолжается Всемирный экономический форум. Две с половиной тысячи делегатов — политические лидеры, ученые, представители бизнеса — обсуждают перспективы и риски мировой экономики. Обеспечение их безопасности — забота полицейских.

Польша умяцывает усходнюю мяжу

Польская газета Rzeczpospolita пиша, што ў краіне рыхтуецца рэвалюцыя ў памежнай варце. Міністэрства ўнутраных спраў ліквідуе аддзяленні на поўдні Польшчы і стварае новыя на ўсходзе. Да канца года 1700 работнікаў будуць пераведзены на усходнюю мяжу.

— Мы адчыняем на ўсходзе новыя пункты, мы адчынілі памежны рух з Калінінградом, і таму частку штатаў неабходна перакінуць з поўдня на ўсход. Сёння найважнейшай задачай Памежнай варты з'яўляецца абарона нашай вонкавай мяжы, — сказаў кіраўнік МУС Яцэк Ціхоньці.

Сёлета будуць адчынены два КПП — у Будапешце і Далгабчы, а таксама плануецца прыбудова ў Карчовай на мяжы з Украінай.

Гэта выклікала тым, што мяжа з Чэхіяй і Славакіяй лічыцца мігранцкай, а нелегальная міграцыя і кантрабанда паступаюць з усходу. Найбольшай праблемай з'яўляецца кантрабанда цыгарэт, якая найчасцей ідзе праз Буг.

Быть или не быть Великобритании в ЕС?

Результаты последних опросов свидетельствуют о том, что единодушия по вопросу о выходе страны из ЕС среди англичан нет.

Так, по данным исследовательского центра YouGov, 40% граждан Великобритании хотят остаться в единой Европе и 34% стремятся покинуть ЕС. По сравнению с опросами двухмесячной давности число евроскептиков в Великобритании значительно уменьшилось. Но более четверти граждан страны еще не определились с выбором. Их голоса и станут решающими на референдуме, если он состоится.

СТОП-КАДР

Вось такая яна, "Міс Амерыка-2013".

У СОСЕДЕЙ

Музей, какого пока нет в Европе

В очередную годовщину начала Второй мировой войны в польском Гданьске, где прозвучали ее первые выстрелы, состоялась торжественная церемония закладки музея, посвященного самому кровопролитному конфликту в истории человечества.

Этот масштабный проект, стоимость которого оценивается в 120 млн долларов, должен быть завершён в 2014 году. Создатели музея хотят выдвинуть на первый план идею общности людских судеб, попавших в мясорубку страшной войны.

По замыслу инициаторов, это будет проект общевропейского характера, экспозиция которого была бы одинаково понятна всем вне зависимости от того, на какой стороне линии фронта находились их сограждане более 65 лет назад.

В то же время проект создания музея вызывает в Польше критику как справа, так и слева. Его авторы упрекают в политической ангажированности и тесных связях с нынешним премьером Польши Дональдом Туском, выходящем из Гданьска.

Директор музея — историк Павел Махевич — ставит перед собой амбициозные задачи, стараясь вписать историю Польши во время Второй мировой в общеисторический контекст, сделав экспозицию близкой для представителей разных стран.

По его словам, в этом музее, равного которому пока нет в Европе, было бы место для демонстрации всего пережитого в годы войны, в том числе и с точки зрения народов, которые познали не только нацистский, но и советский тоталитаризм. Позд-

нее, представляя концепцию нового музея, Махевич заявлял, что на новой площадке "судьбы Польши и поляков будут, конечно же, представлены", но это не должно быть "сделано ценой умаления пережитого другими народами — в том числе немцами и россиянами".

"Нужно подчеркнуть, что мы собираемся создавать не музей польской мартирологии или музей польской военной славы, а площадку с универсальным посылом, в рамках которой события в Польше были бы частью более общей картины", — говорится в проекте концепции музея, подготовленной Махевичем вместе с одним из его коллег.

Однако, как заявил польский премьер, принимавший участие в торжественной церемонии закладки 1 сентября 2012 года, власти решились на постройку этого "нетрадиционного музея" для того, чтобы "польской, и в первую очередь русской, службой Би-Би-Си, что с настоятельностью относится к будущему музею в Гданьске.

Российский историк Алексей Исаев, занимающийся изучением Второй мировой, заявил в интервью Русской службе Би-Би-Си, что с настоятельностью относится к будущему музею в Гданьске.

По его словам, увязка проекта с послевоенными выступлениями против коммунистического режима говорит о том, что музей может рассматриваться его создателями как средство политической пропаганды.

В то же время ряд известных польских историков отмечает, что попытка построить экспозицию с точки зрения общевропейской перспективы и опыта рядового обывателя, застигнутого войной, заслуживает уважения.

Санкции против Северной Кореи

Совбез ООН одобрил введение дополнительных санкций против Пхеньяна в связи с запуском Северной Кореей ракеты в декабре 2012 года, сообщила Agence France-Presse.

Резолюция предполагает расширение списка организаций, на которые распространяются введенные ранее экономические санкции. В него вошли, в частности, Корейский комитет космических технологий — государственное агентство, осуществлявшее запуск ракеты.

Кроме того, Совбез ООН распространил санкции на Bank of East Land, через который, согласно документу, денежные средства попадали в КНДР в обход ограничений, а также на четыре корпорации, связанные с закупкой оборудования для развития северокорейской ядерной отрасли и ракетостроения. В список попали и четыре человека из частных компаний и чиновников и банковских служащих.

Самые безопасные автомобили

Независимая европейская организация Euro NCAP подвела итоги прошедшего года. Самым безопасным супермином стал Renault Clio. В классе компактных седанов победителем был выбран Volvo V40. Из обычных седанов лучшим оказался BMW 3 Series.

Из компактных кроссоверов лидером по безопасности стал Ford Kuga. В следующем сегменте кроссоверов, уже более крупным урадам и заклику народы да уастаньням, лучшим был признан Hyundai Santa Fe. И, наконец, в классе микроавтобусов победил Ford Transit.

Алексей ТИМОФЕЙЧЕВ.

ПАМЯТЬ

Браніслаў КАМАРОЎСКІ, прэзідэнт Польшчы: «У 1863 годзе людзі розных моў, культур і рэлігій разам пайшлі ў бой за свабоду»

У Польшчы працягваюцца мерапрыемствы з нагоды 150-й гадавіны пачатку Студзенскага паўстання, якое ў нас вядомае як паўстанне Кастуся Каліноўскага.

"У 1863 годзе людзі розных моў, культур і рэлігій разам пайшлі ў бой за свабоду", — сказаў прэзідэнт Польшчы Браніслаў Камароўскі ў час ушляхавання вянок да Помніка Паўстанцам 1863 года на могілках Павонзкі ў Варшаве.

Ва ўшанаванні бралі ўдзел прадстаўнікі дзяржаўных улад Польшчы і духавенства розных канфесій, у тым ліку каталікі і праваслаўныя. Свецкі прынесла таксама моладзь і прадстаўнікі беларускай, украінскай і літоўскай дыяспары ў Польшчы. У цырымоніі ўдзельнічаў таксама пасол Беларусі ў Польшчы Віктар Гайсёнак, паслы Літвы, Украіны і Часовы павераны ў справах Латвіі.

"Паўстанне 1863 года было апошнім акордам супольнага змагання за свабоду ўсіх народаў, якія некалі ўтваралі супольную дзяржаву, а пасля разам арганізавалі барацьбу за вызваленне. На помніку ёсць герб Польшчы, і ёсць герб „Пагоня“, і ёсць герб Расіі", — адзначыў прэзідэнт Польшчы на Павонзках.

На цырымоніі на Павонзках прысутнічалі беларусы Варшавы з бел-чырвона-белым сцягам. Цэнтр беларускай культуры ў Варшаве рыхтуе выставу да 150-годдзя паўстання.

Тое паўстанне ўспыхнула 22 студзеня 1863 года на тэрыторыі Каралеўства Польскага, а таксама сучасных Літвы, Беларусі і Украіны. Тады Цэнтральны нацыянальны камітэт абвясціў сабе Часовым нацыянальным урадам і заклікаў народы да ўстаўняння супраць царскай Расіі.

Паўстанне было адным з найбольш працяглых і масавых вызваленчых рухаў у XIX стагоддзі.

На працягу года загінулі каля 30 тысяч чалавек, а пасля падаўлення паўстання больш за 40 тысяч яго ўдзельнікаў былі пасланы ў Сібір.

Рада аховы памяці аб барацьбе і пакунціце Польшчы вядзе пошук месцаў пахавання ўдзельнікаў Студзенскага паўстання.

Паводле некаторых даных, на тэрыторыі Польшчы знаходзіцца больш за 600 аб'ектаў, звязаных з паўстаннем. Сярод іх 19 могілак, 397 брацкіх магіл і 123 індывідуаль-

ныя магілы. Аднак яшчэ шмат месцаў, якія невядомыя па сённяшні дзень, бо характар партызанскай вайны пацягнуў за сабой тое, што магілы раскідалі. Акрамя таго, загінуўшы часта хавалі не на месцы гібель. Да гэтага дадалася таксама палітыка захопнікаў — утойваць месцы пахавання пакарэных чы забітых паўстанцаў.

Рада аховы памяці аб барацьбе і пакунціце вядзе пошук магіл паўстанцаў як на тэрыторыі Польшчы, так і на тэрыторыі Літвы, Латвіі і Беларусі.

Светлана ДОРОШ. (Сайт "Би-Би-Си")

ЭКСКЛЮЗИВ

ШОУ-БИЗ

Оксана Волкова готовится к выступлению в Мет! Так сокращенно и любовно меломаны мира называют главную музыкальную сцену Нью-Йорка — “Метрополитен-опера”. Можно представить, какой кастинг прошла певица, прежде чем попасть в этот прославленный театр. Питер Гельб, главный управляющий “Метрополитен-опера”, объявляя открытие сезона 2012–2013 годов, сказал: “Мы преданно служим традиции высоких стандартов певческого искусства, выбирая самых лучших певцов современности”.

Оксана ВОЛКОВА — первая белорусская певица, которая будет дебютировать в “Метрополитен-опера” Нью-Йорка. Японское телевидение уже делает фильм о постановке, в которой она участвует.

Волкова. Восхождение

Итак, Оксана Волкова принята в когорту избранных, когорту лучших. Ее прекрасно выделанный, красивый, с европейским лоском голос, первостепенные внешние данные открыли ей, молодой солистке Большого театра оперы и балета Беларуси, дорогу на мировой певческий олимп. И вот через несколько дней наша соотечественница дебютирует в “Метрополитен-опера”: она исполнит партию Магдалены в опере “Риголетто”.

Трудно подобрать точные слова, чтобы передать, что испытывает сейчас сама певица, готовясь к премьере. Но мы, публика, ее поклонники и друзья, ее соотечественники, ощущаем себя, наверное, как перед восхождением на горный пик: и хочется, и не верится, и голова кружится от заоблачной высоты.

Но у самой Оксаны Волковой нервы, видно, покрепче. Профессионал! По крайней мере она выкроила немного времени, чтобы ответить на наши письменные вопросы, которые мы недавно послали ей в Нью-Йорк по e-mail.

Мов и скорость их изготовления просто фантастические! Недавно меня пригласили на снятие мерок для парика, и этот процесс снимало японское телевидение, которое делает фильм о нашей постановке. Это было довольно забавно. Сначала все волосы убрали под черный чучлок, который натянули мне на голову. Потом надели на голову целлофановый мешок и начали в четыре руки обматывать мою голову скотчем, пока она не превратилась в твердое яйцо. Потом обрисовали контуры сверку и, наконец, сняли с меня всю эту конструкцию. Получился спектакль мажет мой головы! А если говорить о помощниках режиссера (я, правда, уже сблизилась со счета, сколько их), то их работа настолько слаженная, что я вообще ни о чем не думаю: где мне выходить, когда, на какой музыке. Они внимательно следят за всем этим. Каждое движение артиста четко прописано в клавиатуре.

— **Какие впечатления на вас произвело здание прославленной оперы? Удобно ли вам, артистке, работать в его стенах?**
— Это знаменитое здание расположено на Манхэттене, в “Линкольн-центре”. Внутренние репетиционные помещения Мет находятся на нескольких этажах, и мне до сих пор трудно в них ориентироваться. Иногда я оббегаю полтеатра в поисках нужной аудитории. Конечно, великоплавная сцена, с которой слышно любое пианиссимо, конечно, королевской красоты зрительный зал... Фойе с фресками Шагала! Но для жизни актера важно и то, что в театре есть превосходный буфет. Это центр общения певцов и музыкантов. По крайней мере раз в день самые выдающиеся солисты современности приходят сюда перекусить, и есть возможность наблюдать их в домашней, дружеской обстановке.

— **А как организована в Мет работа вспомогательных служб: костюмеров, парикмахеров, гримеров?**
— Все службы театра работают как часы. Качество костю-

мов и скорость их изготовления просто фантастические! Недавно меня пригласили на снятие мерок для парика, и этот процесс снимало японское телевидение, которое делает фильм о нашей постановке. Это было довольно забавно. Сначала все волосы убрали под черный чучлок, который натянули мне на голову. Потом надели на голову целлофановый мешок и начали в четыре руки обматывать мою голову скотчем, пока она не превратилась в твердое яйцо. Потом обрисовали контуры сверку и, наконец, сняли с меня всю эту конструкцию. Получился спектакль мажет мой головы! А если говорить о помощниках режиссера (я, правда, уже сблизилась со счета, сколько их), то их работа настолько слаженная, что я вообще ни о чем не думаю: где мне выходить, когда, на какой музыке. Они внимательно следят за всем этим. Каждое движение артиста четко прописано в клавиатуре.

— **Расскажите о предстоящей премьере “Риголетто”, о дирижере, о режиссере.**
— За пультом нового спектакля “Риголетто” встанет молодой итальянский дирижер Микеле Марлютти. Я в постановке исполняю партию Магдалены. Партия эта трудна тем, что она, хоть и

считается одной из главных, все же небольшая, и в ней очень важно именно актерская составляющая. С режиссером Майклом Майером мы прошли каждый шаг, продумали каждый нюанс. Мне очень нравится наш режиссер, он человек известный, заслуженный, лауреат премии “Тони”, но в “Метрополитен-опера” у него тоже дебют. Майер всегда спрашивает мнение певцов относительно своих идей: удобно ли петь в тех мизансценах, которые он предлагает? Если есть какие-то сомнения или дискомфорт, он спокойно идет на изменение своего замысла. Это, скажу вам, редкое режиссерское качество: слышать других, работать с ними в команде. И стиль спектакля мне тоже очень нравится. Майер перенесит место действия из Италии XVI века в Лас-Вегас 1960-х годов. Я, правда, еще не видела спектакль целиком, мы пока на стадии постановки, но вот прочитала в одном его интервью: “Я попытался вообразить себе относительно современный мир, который сохранил бы декадентскую атмосферу дворца Герцога, где всех интересуют только деньги, власть и женщины. Лас-Вегас 1960-х годов — как раз такое место, дерзко-бесшабашный дух которого может привести к беде, как это и случается в “Риголетто”.

— **Как построен ваш рабочий день: сколько часов отдано на репетицию в классе, сколько — на сцену?**
— Я здесь постоянно с кем-то занимаюсь, хотя режим здесь более чем щадящий по отношению к певцам. Но мне жалко тратить впустую время, которое у меня остается после моих репетиций. И тем не менее много выходных, много времени и на самостоятельную работу. Я всегда могу попросить урок с пианистом-коучем, с лингвистом — носителем языка, с дирижером.
— **Кто ваши партнеры? С кем завязались человеческие отношения?**
— Мет с удовольствием приглашает русских и славянских певцов. Поэтому я уже не удивляюсь, когда слышу разговор на русском языке чаще, чем на английском. Почти весь наш состав на “Риголетто” славянский. Риголетто — серб Зелько Лучич, Герцог — поляк Петр Бечала, Спарафучильо — словак Стефан Кочан, Магдалена, то есть я, — белоруска. И только Джилиада — великоплавная немецкая певица Даяна Дамрау. Все репетиции проходят в атмосфере шуток, веселья, радости и перерывов на кофе в буфете.

— **Не премину поинтересоваться, как одевается публика, которая приходит в Мет? А ваши коллеги по цеху, певцы?**
— Здесь никто не уделяет большого внимания одежде и внешнему виду вообще. Но на премьеру в театр, конечно, дамы приходят одетые роскошно. А в повседневности — как у кого получается. Но русские здесь, конечно, выделяются. И мне это нравится — получать комплименты от знакомых людей, которые ценят мое платье или внешний вид в целом. На улыбки и эмоции тоже никто не скучится. И это здорово!
— **Ну и последний вопрос, можно сказать, классический: как вам Нью-Йорк?**
— Город с потрясающей творческой атмосферой! Его энергия так сильна, что он как бы впрыскивает тебе в кровь адреналин и заставляет шевелиться, куда-то все время нести. Здесь огромное количество мест, которые необходимо посетить. Но я не люблю насладиться впечатлениями одна, поэтому жду мужа, с которым мы вместе все посмотрим и послушаем.

НЕ ПРАПУСЦИТЕ!

«Братья Карамазовы» супраць духоўнага крызісу
Харэограф Барыс Эйфман кардынальна перапрацаваў свой спектакль “Братья Карамазовы” і праз некалькі месяцаў будзе гатовы прадставіць вынік на суд глядачоў.

Эйфман невяпадкова звярнуўся да рамана Фёдара Дастаеўскага ў гэтую пару. Сучасны ў тэхнічным і мастацка-выразным плане спектакль унікае адвечнае пытанні, распадае аб вечных каштоўнасцях. духоўны крызіс XXI стагоддзя падштурхнуў творца да думкі аб тым, што варта вярнуцца да класікі.

проблем, — так выказаўся аб спектаклі Эйфман. — Наш зварот да “Карамазаваў” не выпадковы — тая ідэя, якая мы спрабавалі ўвасобіць у кожнай сваёй працы, цяпер злілася ў адзін патак. Асноўная ідэя рамана Дастаеўскага — ідэя спаўняльнасці ў шырокім сэнсе слова. У нас уся ўсіх дурная расійская спаўняльнасць, бо карамазаўшчына — гэта тое грамадства, у яким мы жылі і працягваем жыць і па гэты дзень. Другая хваляючая мяне думка Дастаеўскага

раскрываецца ў дыялогу Івана і Аляксея: па якой шляху ісці чалавецтву, каб дасягнуць гармоніі?”
Беларускія глядачы змогуць убачыць балет Барыса Эйфмана “Братья Карамазовы” 16–17 красавіка на сцене Беларускага нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

Беларускія творцы могуць прэтэндаваць на частку грандыёзнай прэміі!

3 гэтага года прызавы фонд расійскай арт-прэміі імя Пластава будзе раўняцца 500 тысячам фунтаў стэрлінгаў.

Неверагодны грашывы эквівалент расійскай прэміі ледзь не раўняе на з’яўляецца найбольш дарагой у свеце. Упершыню гэтую прэмію ўручылі ў 2007 годзе, праз чатыры гады яна стала міжнарод-

най, але тады прызавы фонд склаў дэталі сціплым 25 тысяч еўра. У гэтым годзе змяніўся не толькі прызавы фонд прэміі. Вызначаны 16 намінацый, у якіх яна будзе ўручацца: “Майстар”, “Маладыя імёны” і іншыя. Дарэчы, лаўрэатам прэміі

Пластава з’яўляецца скульптар Зураб Цярэціні. Міжнародны статус прэміі дае шанцы і беларускім творцам. Звяжкі ад жадаючых выставіць свае кандыдатуры на суісканне прэміі будуць прымаць у маі.
Марыя БУДНІК.

ЭКСКЛЮЗИВ

Марыя БЕРСЕНЕВА:

«Мечтаю сыграть летчицу, снайпера или партизанку...»

У нас очень много актеров. Но актрис, кажется, еще больше. Появляются они мгновенно: один фильм, другой — вот и новая звезда вошла. Впрочем, исчезают звезды столь же стремительно...
Мария Берсенева — приятное исключение из общего правила. Красавица, умница и, главное, настоящая актриса согласилась немного рассказать о себе.

Очаровательная многогранница

Сложно поверить, что начало творческого пути востребованной сегодня актрисы как-то не задумывалось. После окончания ГИТИСа молодая мама работала моделью, снималась в рекламе, бегала по кастингам, играла небольшие роли и эпизоды в сериалах. И все до тех пор, пока не появилась ее главная роль в телесериале “Маргоша”, где она превосходно сыграла Маргариту Реброву. Именно после выхода этого сериала Мария проснулась знаменитой...

Первая наша встреча с Берсеневой состоялась после спектакля “Школа любви” в Москве. Это авантюрная комедия, где героиня Берсеневой — Василиса Колбина — очаровательна, но абсолютно невежественна и страшно невоспитанна. Свою Марию Мария играет ярко, с юмором — врывается на сцену, как ураган, сразу же вовлекая зрителя в действие и весь спектакль держит в напряжении.

После спектакля мы встретились, чтобы поговорить. Во время беседы не могла оторвать взгляд от ее глаз. Глаза у Марии невероятной красоты и глубины! Как два голубых озера...

— **Мария, поговорим об актерской профессии. Что это для тебя? Способ самоутвердиться? Реализовать себя в этом сложном мире? Или что-то иное?**

— Актриса играет собой, больше нечем, — серьезно признается знаменитая Маргоша. — Актерская профессия тем и хороша, что дает возможность на время превратиться в человека, чей мысли и действует совсем иначе, чем я сама. Очень заманчиво появляться в ситуации, которой в моей жизни не было и не будет, и смотреть, что же в результате вышло.

Каждая роль — это нечто вроде опыта на самом себе, узнавание, как я себя повела бы в неожиданных, драматических обстоятельствах. Роль — это и этический урок. Мы понимаем, как надо и как не надо жить, на примере других людей.
— **Актриса, к сожалению, существует зависимо — от драматургии, режиссуры. Зачастую актерский потенциал до конца на сцене и на экране не выявляется...**
— Я смотрю в будущее с оптимизмом. Роль Марго в сериале “Маргоша” круто изменила мою жизнь. Предложения посыпались как из рога изобилия, от многих проектов приходилось отказываться в силу жизненных обстоятельств. Разорваться на части невозможно, а везде успеть нереально. На сон совершенно не оставалось времени, поэтому приходилось выбирать то, что по сердцу. Работы действительно очень много и в театре, и в кино.
Берсенева стремится играть не только те роли, которые внутренне и внешне близки ей, но и роли, контрастные ее данным и мироощущению. Например, Яна из фильма “Бабло”. Мария охотно идет навстречу самым неожиданным предложениям, чтобы выявить предел своих возможностей.

Минск — город успокоения

— **Машенька, что в прошедшем году ты успела сделать, помимо съемок и работы в театре?**
— На телеканале “Домашний” веду передачу “Уйти от родителей”, разговор идет о взаимоотношениях родителей и уже взрослых детей. Снялась в передаче “Так говорят женщины”, участвовала в проекте “Форт Баярд”. Помимо всего,

Елена МОЛОЧКО.

и Шпеллева. У минувшим годзе малады чалавек палцаў да сваёй сяброўкі ў Мексіку, дзе праходзілі здымкі папулярнага рэаліці-шоу. І нават пасля такіх сумесных канікул маладыя людзі працягваюць казаць, што яны не пара. Да таго ж Фрыске так і не

Беларуская прыгажуня зачаравала Філіпа Кірковава?

Вядучая Воляга Рыжыкава, што працуе разам са сваім бойфрэндам Дзянісам Дудзінскім, падчас шоу ў Дубае спадабалася каралю расійскай эстрады Філіпу Кірковува.

Волягу і Дзяніса ў Аб’яднаных Арабскіх Эміратах запрасілі па працоўных справах — ім было даверана весці каляднае шоу суперзоркі Філіпа Кірковава ў знакамітым гатэлі Бурдж аль-Араб.
Пасля шоу Кірковува пачулі маладых людзей за прафесіяналізм і пацікавіўся, ці не муж і жонка беларускія вядучыя. Калі пачуў адмоўны адказ, адразу пачаў аказваць знакі ўвагі прыгажуні Волязе. Ён ёй і ручку ціснуў, і кампліменты гаварыў, чым нямавала збытнажыць беларуску.
Якім бы галантным кавалерам ні быў Кірковува, але з беларускай вядучай яму нічога не свеціць. Воляга Рыжыкава і Дзяніс Дудзінскі сапраўды не жанаты, але ўжо шмат гадоў жывуць і працуюць разам.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

ЗОРНАЕ ЖЫЦЦЁ

У вядучага Дзмітрыя Шпеллева ледзь не скралі ровар, пакуль ён даглядаў цяжарную Жанну Фрыске

Свецкія хранікеры дагэтуль не могуць сказаць, хто тата будучага спадкаемцы Жанны Фрыске. Між тым на роды ў Маямі зорку суправаджаў беларус Дзмітрый Шпеллеў.

Плёткі аб рамане спявачкі Жанны Фрыске і тэлевядучага Дзмітрыя Шпеллева ўжо даўно перасталі быць гарачай навінай. Раней маладыя людзі ніяк не каментавалі свае адносіны, а нядаўна ўвогуле зніклі з поля зроку журналістаў.
Як аказалася, для таго, каб прыпаднеці новыя сюрпрызы. Маладыя людзі ўжо на працягу некалькіх гадоў абвядзены чуткі аб сваіх блізкіх адносінах і называюць адзін аднаго сябрам. Між тым Жанна Фрыске, якая вось-вось нарадзіць, палаяцела на роды ў Маямі менавіта ў кампаніі беларуса. Дзмітрый таксама не ўтойвае, што зараз знаходзіцца ў Амерыцы, прадаваў Фрыске малады чалавек не ўгадвае. У яго іншыя

турботы — ледзьве ровар не скралі!
“Маямі — ён як Сочы: турысты, салядкая вата, сокі, воды, — паведмаляе ў сацыяльнай сетцы Шпеллеў. — Вось тут п’яны грамадзянін ЗША хацеў скрасці мой ровар. Не паспеў. Марудлівы аказаўся, бо ўжо немаляды. А ведаце, што прыёмна? З усмешкай краў!”
Гэта не першая сумесная падарожжа Фрыске і Шпеллева. У мінулым годзе малады чалавек палцаў да сваёй сяброўкі ў Мексіку, дзе праходзілі здымкі папулярнага рэаліці-шоу. І нават пасля такіх сумесных канікул маладыя людзі працягваюць казаць, што яны не пара. Да таго ж Фрыске так і не

назвава імя шчасліўца, які спрычыніў да яе цяжарнасці. Але ні яна, ні Дзмітрый не былі заўважаны ў іншых рамантичных стасунках за апошнія гады.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

ЭКСКЛЮЗИВ

Марыя БЕРСЕНЕВА:

«Мечтаю сыграть летчицу, снайпера или партизанку...»

У нас очень много актеров. Но актрис, кажется, еще больше. Появляются они мгновенно: один фильм, другой — вот и новая звезда вошла. Впрочем, исчезают звезды столь же стремительно...
Мария Берсенева — приятное исключение из общего правила. Красавица, умница и, главное, настоящая актриса согласилась немного рассказать о себе.

Очаровательная многогранница

Сложно поверить, что начало творческого пути востребованной сегодня актрисы как-то не задумывалось. После окончания ГИТИСа молодая мама работала моделью, снималась в рекламе, бегала по кастингам, играла небольшие роли и эпизоды в сериалах. И все до тех пор, пока не появилась ее главная роль в телесериале “Маргоша”, где она превосходно сыграла Маргариту Реброву. Именно после выхода этого сериала Мария проснулась знаменитой...

Первая наша встреча с Берсеневой состоялась после спектакля “Школа любви” в Москве. Это авантюрная комедия, где героиня Берсеневой — Василиса Колбина — очаровательна, но абсолютно невежественна и страшно невоспитанна. Свою Марию Мария играет ярко, с юмором — врывается на сцену, как ураган, сразу же вовлекая зрителя в действие и весь спектакль держит в напряжении.

После спектакля мы встретились, чтобы поговорить. Во время беседы не могла оторвать взгляд от ее глаз. Глаза у Марии невероятной красоты и глубины! Как два голубых озера...

— **Мария, поговорим об актерской профессии. Что это для тебя? Способ самоутвердиться? Реализовать себя в этом сложном мире? Или что-то иное?**

— Актриса играет собой, больше нечем, — серьезно признается знаменитая Маргоша. — Актерская профессия тем и хороша, что дает возможность на время превратиться в человека, чей мысли и действует совсем иначе, чем я сама. Очень заманчиво появляться в ситуации, которой в моей жизни не было и не будет, и смотреть, что же в результате вышло.

Каждая роль — это нечто вроде опыта на самом себе, узнавание, как я себя повела бы в неожиданных, драматических обстоятельствах. Роль — это и этический урок. Мы понимаем, как надо и как не надо жить, на примере других людей.
— **Актриса, к сожалению, существует зависимо — от драматургии, режиссуры. Зачастую актерский потенциал до конца на сцене и на экране не выявляется...**
— Я смотрю в будущее с оптимизмом. Роль Марго в сериале “Маргоша” круто изменила мою жизнь. Предложения посыпались как из рога изобилия, от многих проектов приходилось отказываться в силу жизненных обстоятельств. Разорваться на части невозможно, а везде успеть нереально. На сон совершенно не оставалось времени, поэтому приходилось выбирать то, что по сердцу. Работы действительно очень много и в театре, и в кино.
Берсенева стремится играть не только те роли, которые внутренне и внешне близки ей, но и роли, контрастные ее данным и мироощущению. Например, Яна из фильма “Бабло”. Мария охотно идет навстречу самым неожиданным предложениям, чтобы выявить предел своих возможностей.

Минск — город успокоения

— **Машенька, что в прошедшем году ты успела сделать, помимо съемок и работы в театре?**
— На телеканале “Домашний” веду передачу “Уйти от родителей”, разговор идет о взаимоотношениях родителей и уже взрослых детей. Снялась в передаче “Так говорят женщины”, участвовала в проекте “Форт Баярд”. Помимо всего,

занимаюсь благотворительностью, часто бываю в Доме ребенка во Владимире. В сентябре прошлого года в Минске проходили съемки телесериала “Семейный детектив-2”, где я играю майора полиции Валерию Таран.
Были и печальные события. В 2012 году Маша потеряла самого близкого, родного человека — любимого отца, который был подполковником милиции.
— **На съемочной площадке я в форме майора полиции и все время вспоминаю папу, — делится актриса. — Новорачиваются слезы на глаза, вром в горле, очень тяжело. Но я сильным духом человека, справляюсь со своими чувствами.**
Актриса успела посетить мемориальный комплекс “Хатынь”. Маша не просто слушала ужасную историю о погибшей деревне, а как будто пропускала каждое слово через себя. Было заметно, что актрисе глубоко впечатлило увиденное. Поэтому следующие слова были довольно неожиданными.

— **Мечтаю сняться на “Беларусьфильме” в военной картине — сыграть летчицу, снайпера или партизанку, — внезапно призналась Мария. — А еще хотелось бы попробовать себя в историческом материале. Мне очень понравился Минск, его улочки и проспекты, его люди, ласковые и приветливые. Чистота и уют, а главное — нет спешки. Хотелось бы еще не раз приехать к вам.**

К счастью, долго ждать не пришлось. Режиссер “Беларусьфильма” Иван Павлов пригласил Марию на главную роль в сериале “Ой, мамочки”, съемки которого начались в декабре прошлого года. Так что теперь артистка будет частой гостьей в городе, который помог ей найти душевное равновесие.

Наталья ФЕДОРОВА.

ЧУЛІ?

У Слоніме будуць выпускаць элітны самагон

Слоніміскі вінзавод сёлета асвоіць выпуск элітнага самагону.

Як расказаў мясцовай "Газеце Слонімскай" дырэктар прадпрыемства Міхал Акулік, гэта будзе якасны алкагольны напой, прыгатаваны на прапаршчаным зерні — солдазе. Самагон будзе мець моцнасць да 50—55 градусаў і каштаваць даражэй за гарэлку. Упакоўка новага прадукту будзе таксама адпаведнай.

ЖАХ

У маразільніку мінскай кватэры знайшлі замарожаныя трупы немаўлят

Следчы камітэт зараз высвятляе, каму належаць трупы, знойдзеныя ў маразільніку адной са сталічных кватэр Фрунзенскага раёна. Гэта немаўляты — хлопчык і дзве дзяўчынкі.

Праваахоўнікі каментуюць жалівую знаходку вельмі асцярожна. Вядома толькі, што гаспадыня кватэры памерла, вось тады і выявіліся страшэнныя знаходкі.

БУДЗЬЦЕ ЗДАРОВЫ!

Кіраўніку БАТЭ Анатолю Капскаму зрабілі складаную аперацыю

Умяшальніцтва хірургаў спатрэбілася пасля перанесенай летам цяжкай пнеўманіі.

Наступствы той хваробы выявіліся праз некалькі месяцаў. У выніку ў студзені Анатолю Капскаму была зроблена аперацыя на сэрцы і сасудах. Прычым беларускім медыкам сваё здароўе ён не даверыў, паехаў за медыцынскай дапамогай у Вільнюс. Трое сутак Капскі быў у коме. Цяпер яму ўжо дазваляюць прагуляць. Анатолю Капскаму 46 гадоў. Ён — гендырэктар прадпрыемства "БАТЭ", старшыня праўлення Футбольнага клуба БАТЭ.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

26 студзеня — 3 лютага

МІНСК

Тэатры

Нацыянальныя акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы 26, 27, 1, 2, 3 — "Местачковае кабара". 28 — "Не мой". 30, 31 — "Ноч на Каляды". Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі 26 — "Тры Жызлі". 27, 2 — "Адамавы жарты". 28 — "Ігвітта, или Как это делали во Франции". 29, 30 — "Дажджы да прэм'еры". 31 — "Нязваны госьць". 1 — "Адэль". 3 — "Сталіца Эраўнд". Нацыянальны акадэмічны Валікі тэатр оперы і балета 26, 27 — "Лебедзінае возера". 29 — "Евгений Онегин". 30 — "Сильфиды". Сучасны мастацкі тэатр 26 — "Турандот". 27 — "Золушка", "Фигаро.tut". 2 — "Пора По Парам". 3 — "Просто Карлсон". Драматэатры тэатр Беларускай арміі 26 — "Ревизор". 27 — "Женіх". 1, 2 — "Мюарт і Сальері". Новы тэатр 26 — "Зацоканы апостал". 27, 3 — "Бешеныя дзень". 29 — "Персідская сірэн". 30 — "Караева прыгажосці". 31 — "Блеск летняй воды". 1 — "Не бойся быть счастливым". 2 — "Счастье мое...". Тэатр юнага глядача 26 — "Пані Завіруха", "Мой бедны Марат". 27 — "Брыкі і Шуся шукаюць лета". 30 — "Пан міністар". 31 — "Сіній автомобиль". Маладзёжны тэатр эстрады 26 — "Кірмаш у Бандароўцы". 31 — "Особенности национального отдыха". Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр 26 — "Басиліска Прекрасная". 29 — "Имел бы я златые горы...". 30 — "Мы сыграем в дружную семью". 31 — "Обыкновенная история". Канцэртная зала "Мінск" 26 — "Миленький ты мой". 29 — "Муж моей жены". 30 — Канцэрт групы "Экс-ББ". 1 — Будуць і гурт "Ю-ПИТЕР".

Канцэртны

Белдзяржаўная філармонія 26 — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр. 27 — Абанемант №2 "Дабіют юных талентаў". Дзяржаўны камерны аркестр. 29 — Юбілейны аўтарскі канцэрт кампазітара Дзмітрыя Даўгалёва і паэта Уладзіміра Пецюкевіча з удзелам Валерыя Дайнекі, Ядзвігі Папюскай, Аляксандра Ціхановіча, Ірыны Дарафеевай, Пятра Яўлімава і іншых. 30 — Канцэрт этна-трыа "Тройца". 31 — Цыкл канцэртаў "Музычныя сталіцы Еўропы. Рым". Ансамбль "Камерная салісты Мінска". Малая зала 27 — Канцэрт фартэпіянай музыкі. 2 — Да 100-годдзя Вігольда Лютаслаўскага. Ансамбль салістаў "Класік-Авангард". Брэст Брэсткі акадэмічны тэатр драмы 26 — "Палата бизнес-класа".

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа 26 — "Будзем жыць". 27 — "Візіт дамы". 29 — "Я чакаю сапраўднага мужчыну". 30, 31 — "Холопка (Крепостная актриса)". "Лялька" 26 — "Осторожно, Соня!". 27 — "Морозко". 29 — "Жыў-быў Зяць". 30 — "Хлопчын". 31 — "Хлопчык і Цень". 1 — "Бременские музыканты". 2 — "Даптылівы слонік". 3 — "Дед и Журавль". Віцебская абласная філармонія 29, 30 — Канцэрт фартэпіянай музыкі. 31 — Канцэрт камернай музыкі. 1 — Закрыцці Калянднай музычнай акадэміі. Гала-канцэрт удзельнікаў Акадэміі і сімфанічнага аркестра.

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр 26 — "Ночь Гельверы". 27 — "Золотой цыпленок". "Свободная пара". 28, 29 — "Холопка (Крепостная актриса)". 31 — "Комедия пра нешчаслівага селяніна". Гродзенскі абласны тэатр лялек 26 — "Красавица и Чудовище". 27 — "Шлях да Батлеама". МАГІЛЁЎ Магілёўскі абласны драматычны тэатр 26 — "Сегодня смотри на меня!". 27 — "Исчезновение принцессы", "С любовью не шутай!". 30 — "С любовью не шутай!". 31 — "Мужчина к празднику". Магілёўскі тэатр лялек 26 — "Дикие лебеди". 27 — "Морозко". 29 — "Дзівосныя авантуры панюў Кубліцага ды Заблоцкага".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр

ПОНЕДЕЛЬНИК, 28 ЯНВАРЯ

Беларусь 1 06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!". ОНТ 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". РТР-Беларусь 07.00 "Утро России". НТВ-Беларусь 06.00 "НТВ утром". СТБ 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". Беларусь 2 07.00 "Утро". Бэлсат 07.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".

ВТОРНИК, 29 ЯНВАРЯ

Беларусь 1 06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!". ОНТ 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". РТР-Беларусь 07.00 "Утро России". НТВ-Беларусь 06.00 "НТВ утром". СТБ 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". Беларусь 2 07.00 "Утро". Бэлсат 07.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".

СРЕДА, 30 ЯНВАРЯ

Беларусь 1 06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!". ОНТ 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости". РТР-Беларусь 07.00 "Утро России". НТВ-Беларусь 06.00 "НТВ утром". СТБ 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа". Беларусь 2 07.00 "Утро". Бэлсат 07.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".

ЧЕТВЕРГ, 31 ЯНВАРЯ

Беларусь 1
06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!"
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.00 "Новости".

14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо".
16.15 "Ты не один".
16.55 "Давай поженимся!"

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.10 "Возвращение Мухтара".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 "Сегодня".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.50 "Следствие ведет Да Винчи".

13.15, 01.40 "Не сошлись характерами".
15.25 "Обручальное кольцо".
17.00, 22.45 "Слово за слово".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
10.05 "Дело Х. Следствие продолжается".

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".

Мир
05.00 "Огонь любви".
06.40 "Последний из могикан".
07.10 "Тик-так".

Белсат
07.00, 09.20, 11.55, 14.20, 19.00, 19.15, 19.20, 19.30, 20.00, 20.15, 21.25, 21.40, 23.50, 02.15 "Студия Белсат".

ПЯТНИЦА, 1 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.15, 08.20 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.15 "Новости".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
10.05 "Дело Х. Следствие продолжается".

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.05 "Возвращение Мухтара".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".

СУББОТА, 2 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.45 "Особенности национальной охоты".
08.20 "Снасць".
08.50 Слово Митрополита Тадеуша Кондрасевича на Праздник Сретения Господня.

ОНТ
07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 Мультфильм.
07.10 "Так бывает".
08.45 "Юрмала".

НТВ-Беларусь
06.30 "Агент особого назначения".
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".

Беларусь 2
08.05 "Кактус".
09.45 "Жить будет".
10.10 "Чистая работа".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 3 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
07.20 "Любовь земная".
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".

ОНТ
07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Сила сердца".
10.15 "Сам себе режиссер".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".

СТВ
06.25 "Солдаты. Дембель неизбежен".
08.05 "Лунный был полон сад".
10.00, 16.50 "Автопанорама".

Беларусь 2
08.35 "За спичками".
10.35 "Тэлебарометр".
10.40 "Внеклассный час".

«Народная Воля»
в Twitter www.twitter.com/narodnaya_volya
в Facebook www.facebook.com/nv.online.info
в Vkontakte www.vk.com/nvonlineinfo

АСАБИТАЕ ЖЫЦЦЕ

У Дашы раман з каралём біятлона?

Пра тое, што нарвежскага біятлініста і лыжніка, славутага Уле Эйнара Б'ёрндалена і беларускую біятліністку Дар'ю Домрачаву звязваюць рамантычныя адносіны, паведамлілі італьянскія СМІ.

Як піша італьянскае выданне Wintersport News, апошнія некалькі тыдняў у біятлонным свеце цыркулююць чуткі аб рамане славуцых спартсменаў. У прыватнасці, выданне сцвярджае, што прычынай нядаўняга разводу Б'ёрндалена са сваёй жонкай Наталі Сантер сталі менавіта адносіны з Дашай Домрачавай. Раман нібыта пачаўся на летнім зборы ў аўстрыйскім Аберцільхе, дзе пражывае нарвежца.

Дар'я Домрачавя не стала рабіць выгляд, што не ведала пра чуткі, і пракаментавала інфармацыю аб сваім рамане са славуцым Б'ёрндаленам. "Я не прыхільніца таго, каб прыватнае жыццё рабілася здабыткам грамадскасці, але ў сувязі з хваляй разнастайных чуткаў, думаю, варта ўнесці яскасць. Афіцыйнай інфармацыяй аб маім асабістым жыцці будзе толькі паведамленне аб маім шлюбе. З кім бы то ні было. Усё астатняе — чуткі, якія не бачу сэнсу каментаваць. Зараз я скаанцэнтравана на падрыхтоўцы да чэмпіянату свету і не хацела б больш марнаваць час на абмеркаванне гэтай тэмы, — напісала Домрачавя на сваім афіцыйным сайце.

Уле Эйнар Б'ёрндален 6-кратны пераможца і шматразовы прызёр Алімпіяд, 18-кратны чэмпіён свету і 6-кратны ўладальнік Кубка свету. У 2002 годзе ён выйграў усю матчыям чатыры гонкі на Алімпіядзе у Солт-Лэйк-Сіці і стаў абсолютным алімпійскім чэмпіёнам.

Да ведама

Дар'я Домрачавя зараз знаходзіцца на піку сваёй кар'еры. Яна з'яўляецца чэмпіёнкай свету ў гонцы праследвання 2012 года, трохкратнай сярэбраным прызёрам чэмпіянату свету і бронзавым прызёрам Алімпіяды-2010.

«Народная Воля»
в Twitter www.twitter.com/narodnaya_volya
в Facebook www.facebook.com/nv.online.info
в Vkontakte www.vk.com/nvonlineinfo

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
ISSN 2071-9647
Падпісныя індэксы: 63222, 632222
Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч Сярэдзіч